1979
Eylül
9 (57)

BASKICI-YASAKÇI BİR YÖNETİM KARŞISINDA İŞÇİ SINIFINI BULACAKTIR

DİSK

TÜRKİYE
DEVRİMCİ İŞÇİ SENDIKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

DİSK

1979

Eylül

9 (27)

İçindekiler

1 Baskıcı-Yasakçı bir Yönetim karşısında işçi sınıfını bulacaktır.

5 Yönetim Kurulu 25 Eylül'de toplanıyor.

6 "Sömürü ve Baskının olduğu yerde barış olmaz."

7 "Demokrasi güçleri DGM'lerin yerine hazırlanan yasa tasarılarıyla karşı karşıya."

8 Diyarbakır'da DİSK yöneticileri hakkındaki dava sürüyor.

9 "T.C. Anayasasında Lokavt diye bir hak yoktur."

16 Doğal afet mi? Cinayet mi?

21 Daha Fazla Kâr Daha Fazla Kan...

23 Bağlantısızların Havana Doruk Toplantısı

28 DSF Gözüyle Avrupa Sendikaları Konfederasyonu

31 UITBB Genel Kurulu Varşova'da yapıldı.

33 Televizyonun Çocuklar üzerindeki etkisi.

36 5.6.7.8. Bölge Temsilcilik Konseyleri toplandı.

39 Haberler.

disk'e üye sendikalar

ASİS 49 84 46
Taksim Cad. No:91
Kat 4.
TAKSİM-İSTANBUL

ASTER-İŞ 49 73 51
Beyoğlu Tonton Mah.
Eski Çiçekçi Sok.No:5/7
Kat: 2
GALATASARAY-İST.

BASIN-İŞ 26 30 25
Divanyolu, Klodfarer Cd. No.
12 Cağaloğlu-İSTANBUL

BAYSEN 26 09 34
29 37 13
Necatibey Cad. Sezenler
Sok.No: 1/10
YENİŞEHİR-ANKARA

BANKSEN 46 14 74-75-76
Abide-i Hürriyet Cad.
No:122
ŞİŞLİ-İSTANBUL

DEV MADEN-SEN 29 39 40
29 47 92
Necatibey Cad.Sezenler Sok.
Lozan Ap.2/9
YENİŞEHİR-ANKARA

D.SAĞLIK-İŞ 23 20 50
İnebey Mh. Valide
Camii Sok. No: 34/5
AKSARAY-İSTANBUL

D.YAPI-İŞ 75 14 31
Merter Gündoğdu Sok.
No: 19/1
BAYRAMPAŞA-İST.

FINDIK-İŞ 19 50
Gazi Cad. No: 72
GİRESUN

GENEL-İŞ 17 54 59
17 52 67
18 79 14
Süleyman Sırrı Sok.
2/4 SIHHIYE_ANKARA

GIDA-İŞ 75 15 40
Merter A.Kutsi
Tecer Cad. No: 10/3
BAYRAMPAŞA-İST.

HÜRCAM-İŞ 27 84 02
Divan Yolu Klodfarer
Cad.No: 12/4
CAĞALOĞLU-İST.

KERAMİK-İŞ 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer
Cad.No: 12/3
CAĞALOĞLU-İST.

İLERİCİ DERİ-İŞ 28 26 40
Ordu Cad. No: 300
Kat: 3
AKSARAY-İST.

LASTİK-İŞ 75 15 65-66
Merter A.Kutsi Tecer
Cad.No: 10/2
BAYRAMPAŞA-İST.

LİMTER-İŞ
Ordu Cad. NO.300 Kat: 3
LALELİ-İSTANBUL

MADEN-İŞ 60 23 54-55
Barbaros Bul.
No: 58/2
BEŞİKTAŞ-İST.

NAKLİYAT-İŞ 44 53 84
Tünel, İlkbelediye Cad.
Küçük Tünel Apt. No: 5/6
BEYOĞLU-İST.

OLEYİS 30 12 15-16-17
18-19
29 41 81-82
Necatibey Cad. No: 96
Kat: 1
YENİŞEHİR-ANKARA

SİNE-SEN
Turnacıbaşı Sok.
Ressam Ap. 36/3
BEYOĞLU-İSTANBUL

SOSYAL-İŞ 29 19 59
29 46 38
Necatibey Cad.Sezenler
Sok.Lozan Apt.No:2/14
YENİŞEHİR-ANKARA

PETKİM-İŞ 30 08 61
Izmir Cad.Fevzi Çakmakk
Sok.No: 17/13
ANKARA

T.İ.S. 25 65 87
17 13 42
Tuna Cad.İnkilâp Sok.
İnkilâp Ap.No:5/6-7
YENİŞEHİR-ANKARA

TEKGES-İŞ 25 31 93
18 89 99
Izmir Cad. Yaprak Ap.
No: 24/11 Kat: 6
KIZILAY-ANKARA

TEKSTİL İŞÇİLERİ
SENDİKASI 26 85 90
Babıali Cad.Sıhhıye Ap.
No: 19/3
CAĞALOĞLU-İST.

TÜMKA-İS 75 08 43
Merter Gündoğdu Sk. No.
19/3
Bayrampaşa-İSTANBUL

YENİ HABER-İŞ 28 71 16
29 63 48
Gazi Mustafa Kemal
Bul. Dağdelen Ap.No:
92/2
MALTEPE-ANKARA

YERALTI
MADEN-İŞ 18 68 47
Selanik Cad. No: 50/14
YENİŞEHİR-ANKARA

DİSK

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları konfederasyonu adına Abdullah Baştürk, Yazı İşleri Müdürü: Tevfik Bilgin, Merter Sitesi Topkapı, İstanbul Tel: 75 47 93, Dizgi: DİSK Compugrafhic Servisi. Basım: EM-AŞ Ofset. Kapak ve Karikatür: Tan Oral

BASKICI-YASAKÇI BİR YÖNETİM KARŞISINDA İŞÇİ SINIFINI BULACAKTIR

EGEMEN SINIFLARIN "DİKENSİZ GÜL BAHÇESİ" YARATMAYA YÖNELİK ÇABALARI ARTARAK SÜRMEKTEDİR

TÜRKİYE toplumu, hayat pahalılığının yüzde 70'i aştığı işsizliğin yüzde 20'ye yaklaştığı günleri yaşıyor. Birçok mal piyasada bulunmazken, bazıları el altından karaborsada satılıyor, bazıları için uzun kuyruklar oluşturuluyor. Elektrikler yine kesik. Söylentilere göre bu kış gazyağı ve kalorifer yakıtı bulmak pek mümkün olmayacaktır.

Öte yandan faşist saldırı ve cinayetler sürmektedir. İşçiler, köylüler, avukatlar, bilim adamları, doktorlar, öğretmenler tek tek ya da kitleler halinde öldürülmeye devam etmektedir.

Grevler durdurulmakta ya da engellenmekte, lokavtlar, grev sırasında işyeri kapatmalar hazırlanmaktadır.

İşte böylesi günlerde burjuvazi en büyük şirketlerin kârlarının bir misli arttığını açıklamaktadır.

Emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı Türkiye'de egemen sınıflar bugün "istikrar" *istemektedir. Bu aynı zamanda emperyalist-kapitalist sistemin de isteğidir. Egemen sınıfların tüm araçlarıyla propogandasını yaptıkları bu* "istikrar", *IMF'nin belirlediği ekonomik önlemlerin alınmasına olanak veren, demokratik hak ve özgürlüklerin budandığı bir toplumsal ortamın oluşturulması anlamına gelmektedir.*

İstenen "istikrar", dikensiz gül bahçesine benzer bir toplumu amaçlayan yasakçı bir rejimdeki istikrardır. *Burjuvazi buna yönelik çabalarına hız vermiştir. Ekonomik ve ideolojik saldırılarını arttırmıştır.*

EGEMEN SINIFLAR ANAYASA'YI YENİDEN DEĞİŞTİRMEK İSTİYORLAR

FAŞİST saldırı ve cinayetleri tezgahlayan, gerçekleştiren faşist örgütleri ve partiyi destekleyen, faşist hareketi siyasal manevralarına uygun bir biçimde koruyan ve yönlendiren burjuvazi, bugün bir yandan faşist hareketin "karda yürüyüp iz bırakmamasını", özellikle faşist partinin meşruiyet *sınırlarında iş görmesini isterken, öte yandan faşist hareketi emekçi halkımıza karşı bir sindirme aracı olarak kullanmaya devam etmektedir. Burjuvazi gelecekteki sözde* özgürlükçü *siyasi manevralarının başarısızlıkla sonuçlanması durumunda kullanılmak üzere faşist hareketi kollamaktadır.*

Bugün 1973 ve 1977 seçimlerinde emekçi halkımıza demokratik hak ve özgürlükleri genişletme sözü veren CHP'nin ağırlıkta olduğu bir hükümet iktidardır. Bu iktidar bugün için IMF'nin ve paralı ilanlarla çıkış yapan burjuvazinin dayattıkları taleplere boyun eğmiş, teslim olmuştur.

Türkiye'de giderek artan ekonomik toplumsal bunalım emekçi halk kitlelerinin muhalefetini genişletmektedir. Sıkıyönetim koşullarına rağmen artan grevlerin yanısıra, doktorlar saygı duruşu biçiminde protestolara girişmekte, TMMOB'ye bağlı mühendisler işi bırakmakta, TÖB-DER üyesi öğretmenler çeşitli yerlerde protesto mitingleri yapmaktadır.

EGEMEN sınıfların hedefleri bellidir. Bir yandan kârlarını daha da artırarak sürdürmek, bu amaçla ücretleri dondurmak, döviz, kredi gereksinimlerini çözmek, uluslararası sermayenin talepleri yerine getirmek, öte yandan emekçi halkımızın derinleşen muhalefetini önlemek.

Bu ortamda burjuvazi reçetelerini ortaya atmıştır.
* *Her an düşürülmeye, bu nedenle taleplerini kabule hazır bir CHP hükümetiyle* kadife görünüşle demir ökçe *siyasetinin izlenmesi.*
* *Anayasayı değiştirerek bir baskıcı-yasakçı CHP-AP hükümetinin kurulması.*
* *Bunlar da olmazsa belli bir yazının açıkladığı gibi ordunun müdahalesi.*

Bugün iktidar seçim sonrasında yeni transferlere, faşist yönetim yerine kadife elli baskıcı-yasakçı bir yönetime adaydır.

Bugüne kadar "sağa da, sola da karşıyız" mantığı ile faşist hareketin frenlenmesini başaramayan ama demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamaya yönelik yasa taslakları getiren bu iktidar "aman faşizm gelir", "bana oy verilmemesi, faşizme yarar" gibi sözlerle bugün oy ister bir durumdadır.

Öte yandan bugünkü iktidar ayrıca Anayasa değişikliği konusunda, bu değişiklik isteklerine karşı çıkar anlamda herhangi bir açıklama yapmamaktadır

12 Mart ertesinde, toplumdaki demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme özlemini seçim propogandası malzemesi olarak 1973 ve 1977 seçimlerinde kullanma olanağı bulan CHP, 2

yıla yaklaşan iktidarından sonra, bu olanağını yitirmiştir. Demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesini isteyenlerin bu anlamda CHP'den bekleyecekleri şeyler artık çok sınırlıdır.

CHP, 77 seçimlerinden sonra hızla AP'lileşmiştir. Bu da emekçiler açısından sınıfsal çıkarları doğrultusunda iki parti arasında bir tercih yapılması koşullarını ortadan kaldırmıştır.

EGEMEN SINIFLARIN ÖNÜNDEKİ BÜYÜK ENGEL

İŞÇİ sınıfının örgütlülük ve bilinç düzeyi egemen sınıfların bu özlemlerinin önündeki en önemli engel olarak durmaktadır. İşçi sınıfı ile birlikte öğretmen, teknik eleman, gençlik gibi toplumun etkin kesimlerinin içinde bulunduğu hareketlilik de egemen sınıfların amaçlarına ulaşmada gözardı edemeyecekleri bir olgudur.

Egemen sınıfların istediği "istikrar" *var olan üretim ilişkileri içinde çözümlenmesi mümkün olmayan sorunları, baskı yoluyla aşmayı amaçlamaktadır.*

DİSK Dergisinin Ağustos sayısındaki yorumunda, Türkiye'nin geleceğinin belirlenmesinde önem taşıyan bir tarihsel sürece girilmiş olduğu vurgulanmıştı. Bu süreç içinde egemen sınıfların izleyeceği yol hergün biraz daha açıklığa kavuşmaktadır.

Diğer tüm emekçi kitlelerin öncülüğü, yönlendiriciliği gibi tarihi bir görevin sorumlusu olan işçi sınıfı açısından bakıldığında, işçi sınıfının önündeki güçlüklerin, karşı sınıfınkinden hiç de daha az olmadığı görülür.

14 EKİM VE SOSYALİST PARTİLER

İŞÇİ sınıfı hareketinin siyasal düzeydeki bölünmüşlüğü, bu engel ve güçlüklerin başında gelmektedir. 14 Ekim ara seçimlerine katılan sosyalist partiler üzerinde ağır bir baskı bulunmaktadır. İki büyük partili siyasal yapının oluşturulmasına yönelik planın bir uzantısı olarak, sosyalist partilerin propogandalarında çok önemli araçlar olan afiş el ilanı, bildiri, duvar yazısı gibi yolların yasaklanmış olması, özgür seçim kavramı ile çelişmektedir. Bu arada dikkatlerin seçim günü ile ilgili güvenlik önlemlerine çekilmesi sandıkların güvenlik altına alınmış olmasıyla, özgür (!) seçimlerin yapılmasının yeterli koşullarının oluşacağı görüşü büyük bir demagojidir. Propoganda döneminde, sosyalist partilere uygulanan sınırlamalar şimdiden seçimlerin sonuçlarını gölgelemektedir.

DİĞER yandan, Sıkıyönetim koşullarında seçimlere katılma olanağını elde etmiş sosyalist partilerin radyo ve TV yoluyla elde ettikleri geniş kitlelere seslenebilme olanağını gereğince değerlendirdikleri söylenemez. Seçim işbirliğini gerçekleştirmemiş sosyalist partilerin en azından propoganda birliğini gerçekleştirmiş olmaları gerekir. Sosyalist partiler, TV ve radyo konuşmalarında bu sömürü ve baskı düzenini geniş kitlelere ayrıntılı biçimde anlatmakta birlikte davranmalıdırlar. Seçime katılan partilerin, parlamentoya girmeye çalışmaktan çok, sosyalist bilincin yaygınlaştırılması görevi bulunmaktadır. Bu yaklaşım, sosyalist partiler arasında, bölgelere göre birinin adayının lehine diğerlerinin çekilmesine kadar vardırılmalıdır. Böylelikle, demokratik kitle örgütlerinin kitlelerini yönlendirmelerine de olanak veren bir ortam yaratılmış olacaktır.

SENDİKAL HAREKETE YÖNELİK SALDIRILAR DİSK'İ HEDEF ALMAKTADIR

SENDİKAL hareket ise egemen sınıfların değişik bir oyunu ile karşı karşıya bulunmaktadır. Yine DİSK Dergisinin Ağustos ayı yorumunda belirtildiği gibi, siyasal iktidar, kapitalist sınıf ve Türk-İş arasında, IMF koşullarının yaşama geçirilmesi için kurulan ittifak, madeni eşya ve tekstil işkollarında başlayacak büyük toplu sözleşmeler öncesinde devrimci sendikal harekete karşı saldırılarını yoğunlaştırmıştır.

Türk-İş'in DİSK'de çağırıldı gerekçesiyle Çalışma Meclisi'nin toplanmasını engelleyen tutumu, yeni yasama dönemi öncesinde işçi sınıfının, çalışma yaşamına ilişkin getirilen yeni yasa taslaklarında bulunan çeşitli anti-demokratik maddelere ilişkin görüşlerinin Çalışma Meclisi gibi bir platformdan geniş kitlelere ulaştırılmasını engellemektedir.

Öte yandan Türk-İş Toplumsal Anlaşmayı *DİSK karşısında etkinliğini yitirmekte olduğu birçok kamu kuruluşunda varlığını sürdürmenin pazarlık aracı haline getirmiştir. Siyasal iktidarın Türk-İş'le girdiği ilişkiler açısından Türk-İş'in bu istemi yadırganmamalıdır. Her hizmetin bir ücreti olacaktır.*

SENDİKAL BİRLİK DİSK İLKELERİNDE SAĞLANACAKTIR

TÜRK-İŞ'in bilinen niteliği, egemen sınıfların ve siyasal iktidarın işçi sınıfına ve emekçi halka yönelik tasarıları karşısında DİSK ağır görevler yüklenmek zorundadır. Hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi mücadelesinde, egemen sınıfların içinde bulunduğu uzun ve kısa dönemli hesapları gözönünde bulunduran bir yol izlemelidir. İşçi sınıfımızın karşı karşıya bulunduğu ve ülkenin geleceğinin belirlenmesinde hayati önemi olan sorunlara rağmen, günlük, kısa vadeli grup çıkarları hâlâ bazılarının davranışlarını belirleyebilmektedir.

DİSK'in temel ilkelerinin başında işçi sınıfının sendikal birliğinin sağlanması gelmektedir. Ancak bu birlik ilkesiz bir birlik değildir. Bu birlik sınıf mücadelesi temeline dayalı, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerine bağlı birlik olmalıdır. Egemen sınıfların yukarıda belirtilen amaçlarına hizmet edenlerle yapılacak "kafa birliği" daha mücadelenin başında yenilgiyi kabullenmekten başka bir anlam taşımaz. Böylesine bir kafa birliğini *kapitalist sınıf da yıllardan beri savunmaktadır. Bunun için, sürekli olarak DİSK'in varlığına yönelik saldırılar gündeme getirilmektedir.*

DİSK'in hedefi, Türk-İş'in tabanındaki işçileri sınıfsal çıkarları doğrultusunda yönlendirmektir. Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal birliğini DİSK'te sağlamaktır. Faşist sendikacılarla kafa birliği, kasa birliği, *yapmak değil.*

Türkiye işçi sınıfı toplumsal olayların karmaşıklığı içinde, kurtuluşuna giden yolu, biliminden, örgütlülüğünden aldığı güçle bulacaktır. Bu konuda zengin deneylerin sahibi olan sınıfımız, içinden geçmekte olduğumuz önemli dönemde de yandaşı emekçi kitlelerle birlikte, kendilerine yönelik saldırıyı püskürtecek olanakları iyi kullanacaktır. Bu konuda DİSK üzerine düşen tarihsel görevlerin sorumluluk ve bilinci içindedir.

YÖNETİM KURULU 25 EYLÜL'DE TOPLANIYOR

DİSK Yönetim Kurulu 7. Çalışma Döneminin 4. Olağan Toplantısını **25-26-27-28 Eylül 1979** günleri arasında DİSK Genel Merkezinde yapacaktır.

Toplantıda "**DİSK Yürütme Kurulu 3. Dönem Çalışma Raporu** tartışılacak ve Türkiye işçi sınıfını yakından ilgilendiren **14 Ekim ara seçimleri, metallurji** ve **tekstil işkolundaki büyük toplu sözleşmeler, giderek yaygınlaşan işyeri kapatmalar** ve **lokavt uygulamaları, grev ertelemeleri** ve **grev yasaklamalarına** ilişkin çeşitli sorunlar gündeme alınacaktır.

● DİSK Yönetim Kurulu 25-26-27-28 Eylül 1979 tarihlerinde DİSK Genel Merkezinde toplanıyor. Toplantıda ekonomik, sosyal ve Siyasal durum görüşülecek

"DİSK Yürütme Kurulu 3. Dönem Çalışma Raporu"nda ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve toplumsal durum değerlendirilmektedir. Raporda, "**IMF'nin dayattığı koşullar doğrultusunda alınan önlemler sonucu döviz kıtlığı göreceli olarak hafiflemişse de, enflasyon ve işsizlik bu dönem içinde daha şiddetlenmiştir. Bu gelişmelerin sonucunda ekonomik büyüme yavaşlarken, gelir bölümü daha da adaletsizleşmiştir**" görüşü yer almaktadır. Raporda ayrıca burjuvazinin, ideolojik bir saldırı başlattığı ve paralı ilânlarında sıkıyönetim koşullarından ne beklediğini açıkladığı vurgulanmış, burjuvazinin,"**işçilerin, tüm emekçilerin ekonomik ve demokratik haklarını kullanamadığı, sömürünün sınır tanımadığı dikensiz gül bahçesi**"ne benzeyen bir toplum özlemi içinde olduğu belirtilmiştir.

CHP ağırlıklı iktidarın 2 yıla yaklaşan iktidar dönemindeki uygulamalarının da eleştirildiği Yürütme Kurulu Raporunda, "**Bu hükümet döneminde daha çok sayıda grevimiz engellenmiştir. Ekonomik-demokratik haklarımız genişletileceğine, biraz daha kısıtlanmak istenmiş, gerçek ücretlerimiz düşmüştür. Faşizme karşı desteklediğimiz bu hükümet döneminde daha çok sayıda ilerici, devrimci katledilmiştir. Sıkıyönetimin ilân gerekçesi dışındaki uygulamalar, artan bir biçimde yaygınlaştırılmış ve ülkemiz sıkıyönetim altında seçime götürülmüş,**" denilmiştir.

17 Şubat'ta yapılan 3. Olağan Yönetim Kurulu toplantısından bu yana geçen süre içinde ortaya çıkan olaylar ve bunlara karşı DİSK'in aldığı tavırların da ayrıntılı biçimde yer aldığı raporda, dairelerin çalışmalarına da yer verilmiştir.

G. Başkanı A. BAŞTÜRK'ün 1 Eylül Dünya Barış günü mesajı:

"SÖMÜRÜ VE BASKININ OLDUĞU YERDE BARIŞ OLMAZ"

II. Emperyalist Paylaşım Savaşının başladığı gün olan **1 Eylül Dünya Barış Günü** olarak dünyanın dört bir yanında, tüm barıştan yana güçlerce kutlanmaktadır.

Dünyayı savaş tehditi altında tutarak sömürü ve baskıyı sürdürmeye çalışan **emperyalist-kapitalist** sistem, sürekli olarak savaş kışkırtıcılığı yapmakta, halkları birbirine düşürmeyi amaçlayan bir politika izlemektetir. **Böl ve yönet politikasını** bu yolla sürgit uygulamak istemektedir. Bu amaçla**nötron bombası** gibi yeni kitle imha silahlarını insanlığın karşısına dikmektedir.

1 Eylül'ler tüm dünyada, adil ve sürekli bir dünya barışından yana olan işçi ve emekçilerce, farklı siyasal görüşten kişilerce, giderek artan bir yaygınlıkta ve etkinlikte, anlamına uygun bir biçimde yaşanmaktadır.

DİSK, adil, sürekli ve kalıcı bir dünya barışından yanadır. **DİSK, barış mücadelesinin, sömürü ve baskıya karşı savaşın bir parçası olduğunun bilincinde olarak mücadele etmektedir.** Mücadeleyi amacından ve sınıfsal temelinden saptırmaya yönelik soyut barış çağrılarına karşı çıkan DİSK, barışın, sürekli bir mücadele ile sağlanacağı görüşünü savunur.

Ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda bu anlamda yapılan sahte barış çağrıları, giderek artan işsizliği, tekellerin her geçen gün artan sömürüsünü, egemen sınıfların işçi sınıfımız ve emekçi halkımız üzerindeki baskı ve tahakkümünü gizlemekten, daha da ötesi bu baskı ve tahakkümü onaylamaktan başka bir anlama gelmemektedir. **Sömürü ve baskının olduğu yerde barış olmaz.**

DİSK, savaşları haklı ve haksız savaşlar diye ayırır ve emperyalizme karşı, savaşlardan yana tavır alır. DİSK sömürü ve baskıya karşı, **emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe, ırkçılığa, şövenizme, siyonizme** karşı mücadelenin başarıya ulaşmasıyla dünyada adil, sürekli ve kalıcı bir barışın sağlanacağı görüşünü savunur.

Bu anlamda **Dünya Sosyalist Sisteminin, kapitalist ülkeler işçi sınıflarının ve ulusal kurtuluş savaşı veren halkların** mücadelesi adil ve kalıcı bir dünya barışının sağlanması yolunda, emperyalist kapitalist sistem karşısında önemli mevziler elde etmiştir. Emperyalist **ABD**'nin imzalamak zorunda kaldığı **SALT II** anlaşması dünya barış güçlerinin savunduğu yeni ve önemli bir mevzi olmuştur.

Türkiye gibi ivedi ekonomik yatırımlarına mali kaynaklar bulamayan, buna karşılık yıllık gelirinin büyük bir bölümünü silâhlanma harcamalarına ayır mak zorunda olan ülkeler, emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı bu koşulların değişmesi yolunda, Dünya Sosyalist Sistemi, Kapitalist ülke işçi sınıfı hareketleri ve ulusal kurtuluş savaşı veren halkların yanında yer almalıdırlar.

Her 1 Eylül, dünya barışının nasıl bir mücadele sonucunda sağlanabileceğinin daha geniş kitlelerce kavrandığı bir gün olmaktadır. Bu anlamdaki bir barış mücadelesi tüm savaş çığırtkanlıklarına karşı, tüm engellemelere karşı mutlaka başarıya ulaşacak, **işçi sınıfı tarihsel görevi olan savaşsız ve sömürüsüz, barış içindeki bir dünyayı insanlığın geleceğine armağan edecektir.**

DGM Direnişi

DGM Direnişinin 3. Yılında Genel Sekreteri F. IŞIKLAR'ın verdiği demeç:

"DEMOKRASİ GÜÇLERİ DGM'LERİN YERİNE HAZIRLANAN YASA TASARILARIYLA KARŞI KARŞIYA"

16 Eylül 1976'da Türkiye işçi sınıfı, yandaşı emekçi kitlelerle birlikte önemli ve tarihi bir eylemi başlatmıştır. Varlığına, mücadelesine yönelik bir saldırı olan ve Anayasal haklarını yok etmeyi amaçlayan **Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasa Tasarısı**'na karşı işçi sınıfımızın balattığı ve **'DGM Direnişi'** olarak anılan bu eylem'in **3. Yıldönümünde**, Türkiye işçi sınıfı ve tüm demokrasi güçleri, DGM'lerin yerine hazırlanan yeni baskı tasarıları ile karşı karşıya gelmiş bulunmaktadır.

12 Mart baskı döneminde 1961 Anayasasında yapılan değişiklikler arasına sokulan bir cümle ile **"kurulması Anayasa hükmüdür"** demagojisine olanak veren Devlet Güvenlik Mahkemeleri, **1961 Ana** yasası'nın özünü ve temelini oluşturan kişi hak ve özgürlüklerini, düşünce ve inançların ifade ve yayma özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yöneliktir.

Kaldı ki 1961 Anayasası devlete, tüm yurttaşların eğitim, çalışma, sağlık, konut gibi temel gereksinimlerini karşılama görevini vermiştir. Siyasal iktidarların ve parlamentonun acil görevi budur.

Toplumumuzn acil istemleri doğrultusundaki Anayasanın bu açık hükümleri rafa kaldırılırken, yeni baskı yasalarını gündeme getirmek aslında Anayasayı çiğnemek ve Anayasal suç işlemektir.

1961 Anayasasının temel ilkelerinden olan **bağımsız yargı kavramını** bütünüyle çiğneyen Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısına karşı **DİSK üyesi işçilerin** başlattığı ve tüm işçi sınıfımız ve demokrasi güçlerince desteklenen bu demokratik eylem, **"bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm"** güçlerinin kararlılığının somut bir kanıtı olarak anılarımızda yaşamaktadır.

IMF'nin istekleri doğrultusunda yeni ekonomik politikaların uygulamaya konma çalışmaları, hazırlanan ve önümüzdeki parlamento çalışma döneminde gündeme alınması beklenen **yeni baskı yasa tasarıları** ile desteklenmek istenmektedir. Bu yasa tasarıları, işçi sınıfımızın ve tüm emekçi halkımızın ve tüm emekçi halkımızın sömürü ve baskıya karşı mücadelesini engellemeye yöneliktir. Hangi isim ve gerekçe altında sunulursa sunulsun, yeni yasa tasarılarının hedefi, yükselen toplumsal muhalefeti susturmaya ve sonuç olarak da kapitalist sınıfın sömürüsünü artırmaya yöneliktir.

İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız, uzun ve kararlı mücadelelerle el de ettiği hak ve özgürlüklerden vazgeçmeyecektir.

16 Eylül'de, 15-16 Haziran'da, 20 Mart'ta işçi sınıfımız hak ve özgürlüklerine sahip çıkışının kararlılığını kanıtlamıştır.

DGM Direnişinin 3. yıldönümünü yaşarken, hak ve özgürlüklerine yönelik her saldırının işçi sınıfımız ve emekçi halkımızın örgütlü mücadelesi karşısında yenilgiye uğramaya mahkum olduğunu bir kez daha açıklarız.

Diyarbakır Olayı

DİYARBAKIR'DA DİSK YÖNETİCİLERİ HAKKINDAKİ DAVA SÜRÜYOR

15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişinin 9. yıldönümünde DİSK Yürütme Kurulunun kararıyla hazırlanan ortak metin tüm bölge temsilciliklerinde okunmuştur. Bu arada DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR tarafından okunan konuşma metni gerekçe gösterilerek Diyarbakır Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ ve bazı DİSK üyesi sendika yöneticileri gözaltına alınmıştı. Bu nedenle gözaltına alınanların sayısı 17'yi bulmuştu. Daha sonra 2 kişi daha aynı gerekçeyle gözaltına alınmıştır.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı 21.8. 1979 tarih ve 79/ 569 sayılı iddianameyle 19 kişiden 12'si hakkında savcılıkça kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR, Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ, Gıda-İş Doğu Bölge Temsilcisi Nadir YEKTAŞ, Genel-İş Bölge yöneticilerinden Veysi ŞENYİĞİT, Vedat AKŞAHİN hakkında 15-16 Haziran'ın yıldönümünde yaptıkları konuşmalarla halkı yasalara karşı itaatsizliği Tahrik, kanunun cürum saydığı bir fiili övmek **iddialarıyla suçlanmışlar, T.C.K.'nun 312-1 maddesi gereğince cezalandırılması istenmiştir.**

Yine aynı toplantıda konuşma yapan M. Emin KARDEŞ ve M. Sıddık TEKEŞ'in konuşmalarında ana dil sorunu üzerinde durmaları ise "milli duyguları yok etmeye ve zayıflatmaya yönelik bölücülük propagandası" **yaptıkları savcılık iddianamesiyle ileri sürülmüştür.**

Bu 2 arkadaşımız hakkında da bu nedenlerle T.C.K.'nun 142-3 142-5 ve ayrıca 312-1 maddeleri uyarınca cezalandırılmaları için dava açılmıştır.

GÖZALTINA ALINMA NEDENLERİ

Diyarbakır'da DİSK 10. Bölge Temsilciliği Meclisi nedeniyle meydana gelen olaylar açıkça göstermiştir ki, özellikle Diyarbakırda güvenlik görevlileri her türlü keyfi, anti-demokratik uygulamayı yapabilmektedirler.

Diyarbakır'da yapılan toplantı diğer bölgelerde yapılan toplantıların bir benzeri ve DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR'ın bu toplantıdaki konuşması diğer bölgelerde DİSK Yürütme Kurulu üyelerince yapılan konuşmaların aynısı olduğu halde, daha toplantı başlarında gözaltına almalar olmuştur.

Konuşma yapmayan konuk sendikalcılar da ortada bir gerekçe olmadan gözaltına alınmışlardır. Rastgele gözaltına alınmalar sürdürülmüş, Genel Sekreter'in gözaltına alınırken salonda kalan ceketini sendika binasına götüren sendika odacısı, "Genel Sekreter'in ceketini taşıdığı için" güvenlik görevlilerince suç sayılan bu eyleminden dolayı gözaltına alınmıştır.

12 saat gözaltında bulundurulduktan sonra, gece yarısı ifadesi alınan Genel Sekreter'e, "siz burada suçlu olarak değil, bilginize başvurulmak için bulunuyorsunuz" denmiş ve serbest bırakılmıştır. Bilgisine başvurulduğu (!) söylenen Genel Sekreter hakkında daha sonra tutuklama kararı alınmıştır.

Bir türlü suç isnat ettirilmemeyen, izinli ve yasal bir toplantıya katılan 12 kişi yasal gözaltı süresinin son sınırı olan 15 gün sonunda serbest bırakılmışlardır.

Gözaltına alınanlardan, DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ, Gıda-İş Doğu Bölge Temsilcisi Nadir YEKTAŞ'a işkence yapıldığı ve işkenceciler hakkında işlem yapılması için yapılan bütün şikayet ve başvurulara henüz olumlu bir yanıt alınamamıştır.

Bütün şikayetlere rağmen işkenceciler hakkında hiçbir işlem yapılmadığı gözönünde tutulursa, bu iktidar döneminde, demokratik hak ve özgürlüklerin ne denli saldırıya uğradığı açıkca görülmüş olacaktır.

"T.C. ANAYASASINDA LOKAVT DİYE BİR HAK YOKTUR"

DİSK'in düzenlediği "**GREV HAKKININ KISITLANMASI ve LOKAVTLAR**" konulu tartışmalı toplantı 12 Eylül 1979'da İnter grev alanında yapıldı.

DİSK Genel Başkanvekili Kemal NEBİOĞLU'nun yönettiği toplantıya İ.T.Ü. İş Hukuku Kürsüsünden Dr. Devrim ULUCAN, SBF Öğretim Üyesi Doç. Dr. Alpaslan IŞIKLI, İstanbul Barosu Başkanı Orhan APAYDIN, İş Müfettişi Kayhan ÖZEL, DİSK Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Sadun AREN, Gazeteci ve TGS Eğitim Sekreteri Şükran KETENCİ tartışmacı olarak katıldılar.

K. Nebioğlu toplantıyı açarken. Soldan sağa, D. ULUCAN, A. IŞIKLI, O. APAYDIN, S. AREN, K. ÖZEL ve Ş. KETENCİ.

Inter-continental grevinin eğitim çalışmaları içinde düzenlenen "Grev Hakkının Kısıtlanması ve Lokavtlar" konulu tartışmalı toplantıyı Oleyis Marmara Bölgesi Şube Başkanı **Kemal AKAR** açmıştır:

Toplantıyı yöneten **DİSK Genel Başkanvekili Kemal NEBİOĞLU** yaptığı açış konuşmasında özetle şöyle demiştir:

Burjuvazi sınıf mücadelesinin en sıcak günlerinde, kamu ve özel kesimde toplam olarak yarım milyon işçi **ile bunların** ailelerini **ilgilendiren toplu sözleşme görüşmelerinin arifesinde** yasadışı lokavtlarla, işyeri kapatmalarla **işçi sınıfına gözdağı vermek istemektedir. İdeolojik saldırılarını çok yönlü olarak sürdürmektedir.**

Bir yandan kârların **azaldığını ileri sürerek, yeni yatırımlar yapmaktan kaçındıklarını açıklarken diğer yandan** Kamu İktisadi Teşekküllerinin **elindeki işletmelerin özel kesime devredilmesini istemekte, yabancı sermayenin gelişini daha da kolaylaştırıcı, özendirici istemlerde bulunmaktadır.**

Sendikaların **politika dışında kalması gerektiğini savunan sermaye, milyonlarca lira karşılığı gazetelerde yeralan ilânlar yoluyla politik görüşlerini açıklamaktadır. Ücret artışlarının yüksekliğini ileri sürerek,** enflasyonun **sendikaların toplu sözleşmelerle sağladıkları ekonomik kazanımlardan kaynaklandığını belirtmektedirler. Oysa kendi yayınlarında, kendi rakamlarıyla kendilerini ele veriyorlar.** İstanbul Sanayi Odası'**nın yayınlarından Türkiye'deki 300 büyük firmanın ortalama 1977 yılına göre kârlarında / 100 artış sağladığını öğreniyoruz.**

İşçi ücretlerinde ise SSK istatistiklerine **ve** Ticaret Bakanlığı rakamlarına **göre 1963 yılından bu yana gerçek anlamda bir düşüş vardır. Yani işçiler** 1963 yılına göre bugünkü ücretleriyle daha az mal alabilmektedirler.

İşçi ücretlerinde iseSSK istatistiklerine **ve** Ticaret Bakanlığı rakamlarına **göre 1963 yılından bu yana gerçek anlamda bir düşüş vardır. Yani işçiler** 1963 **yılına göre bugünkü ücretleriyle daha az mal alabilmektedirler.**

Diğer yandan tüm prosedür kurallarına uyularak, tüm engelleme ve sınırlandırmalara karşın başlatılan grevlerin politik amaçlı olduğunu ileri sürmekte, **ama kendileri işçilerin açlığa ve işsizliğe mahkum edilmeleri demek olan** lokavtlara **hem de yasaları da çiğneyerek gidebilmektedirler.**

K. NEBİOĞLU:
"Burjuvazi, toplam yarım milyon işçi ile bunların ailelerini ilgilendiren toplu sözleşme görüşmelerinin arefesinde yasadışı lokavtlarla, işyeri kapatmalarla işçi sınıfına gözdağı vermek istemektedir."

İçinde bulunduğumuz günlerde yasadışı lokavtlar **sık sık rastlanır olmuştur.** Inter-Continental **ve** Ülker **en çarpıcı örneklerdir.**

Örgütümüz DİSK, **çokuluslu bir şirket olan Inter'in yasadışı lokavt uygulamasının grev yerinde işçiler önünde yasal-ekonomik-toplumsal açılardan ve çok yönlü olarak tartışılmasını konuya ilişkin kamuoyunun doğru bilgiler edinmesini, Türkiye'deki çokuluslu şirketlerin konumunun sergilenmesi açısından görev saymaktadır.**

İlk sözü alan **İ.T.Ü. İş Hukuku Kürsüsünden Dr. Devrim ULUCAN,** işyerlerinin kapatılması uygulamasına ilk kez rastlanmadığını belirten konuşmasında özetle şunları söyledi:

DEVRİM ULUCAN:

İşyerlerinin kapatılması **ve** işyerlerinin kapatılması kararı, **grev, toplu sözleşme ve sendika hakkına yönelik olması son dönemlerde rastlanan bir olay değildir.** 1975-76 **yıllarında bu tür olayların ilk belirtilerinin başladığını görüyoruz.**

Anayasanın 8. maddesi **Anayasada düzenlenen kurullara karşı girişimleri, işlemleri geçersiz saymıştır. Buna göre, işverenlerin, işçilerin greve gitmesi halinde bu greve yönelik hukuki işlemler ister işyerini kapama olsun, isterse greve giden işçilerin hizmet akitlerinin sona erdirilmesi olusn geçersizdir. Böyle olunca, grev kararına yönelik veya greve yönelik hukuki işlemler geçersiz olunca, işçileri işten uzaklaştırma eylemi de bir** yasadışı lokavt **niteliğini kazanıyor. Bu,** grevin bir temel hak olmasından, **mutlak hak olmasından** ortaya çıkıyor.

Ekonomik neden her zaman işyerinin kapatılmasını bence haklı kılmaz. Bu nedenle daha nesnel bir takım kriterler getirmek gerekir. Örgütlenmeye başlandığı andan itibaren eğer işverenler daha önceden zarar etmek dolayısıyla kapama girişiminde bulunmamışlar ise, toplu sözleşme görüşmelerine başlandığı andan itibaren artık işverenin işyerini kapamasında haklı bir nedenin varlığı kabul edilmiyor. Bunun aksini işverenin kanıtlaması gerektiği öne sürülüyor ve toplu görüşmeler başladıktan itibaren prosedürün yürüdüğü süre içinde işverenin işyerini kapaması halinde bunun yasadışı lokavt olduğu sonucuna varılıyor.

Lokavtın diğer ülkelerdeki uygulamasını anlatan **SBF'den Doç. Dr. Alpaslan IŞIKLI** da özetle şöyle konuştu:

Herşeyden evvel işçilerin mesleki **ve** siyasal örgütlerinin **güçlü olduğu, varlıklarını toplumun siyasal hayatında, parlamenter hayatında, devlet yönetiminde büyük bir ağırlıkla hissettirdiği ileri kapitalist ülkelerde giderek lokavt uygulaması unutulur hale gelmiştir.** II. Dünya Savaşından **sonra yürürlüğe konulan anayasalarda,** Fransız **(1946-1958)** Anayasasında **lokavt hakkı diye bir hakdan söz edilememektedir. Lokavta başvuran işveren hizmet aktini usulüne aykırı bir şekilde ihlal etmiş insan durumuna düşmektedir.**

İşveren bu nedenle işçilere lokavt süresince ücret ödeme zorunluluğundadır. İtalya aynı durumdadır. İtalyan Anayasasında **da lokavttan söz edilmemektedir. İtalya'da Fransa'dan bir adım daha ileri olarak siyasal nedenle ve dayanışma nedeniyle işçilerin greve başvurması halinde dahi işverenlerin lokavta başvurmaları yasadışı sayılmış bulunmaktadır.** Hollanda'da, Lüksemburg'da, Ortak Pazar'a dahil olan ülkelerde de tıpkı Fransa**'daki ve İtalya'daki nedensel bir durum söz konusudur.** İngiltere **ve** Amerika**'da lokavtı bu şekilde yasadışı ilân edici bir mevzuat ve uygulama yürürlükte olma-**

D. ULUCAN:
"Örgütlenmeye başlandığı andan itibaren eğer işverenler daha önceden zarar dolayısıyla kapatma girişiminde bulunmamışlarsa, işverenin işyerini kapamasında haklı bir nedenin varlığı kabul edilmiyor."

A. IŞIKLI:
"İtalya'da siyasal nedenle ve dayanışma nedeniyle işçilerin greve başvurması halinde işverenlerin lokavta başvurmaları yasadışı sayılmış bulunmaktadır."

makla beraber, lokavtlar işverenler tarafından ilân edilmez durumdadır.

Lokavtı yasal açıdan ele alan İstanbul Baro Başkanı Orhan APAYDIN ise özetle şunları söyledi:

ORHAN APAYDIN:

İşçiler sömürüye karşı, kendilerinin sömürülmesine karşı mücadelelerinde en güçlü silah olarak grevi görmüşlerdir. Grev hakkı yasalarda yer alarak ortaya çıkmamıştır. Anayasalarda yer alarak ortaya çıkmamıştır. İşçiler işi bırakmışlar, bunun adına grev denmiş, hakim sınıflar bunu bir hak olarak kabul etmek zorunda kalmışlar, düzenleme yoluna gitmişlerdir. Burjuva hukuku özünde işçilerin grev haklarını en iyi biçimde kullanmaları için değil, kösteklemek için bu anlayışla yapılmıştır. T.C. Ana yasasında grev bir hak olarak belirtiliyor. Onu düzenleyen yasalar, toplu sözleşme, grev ve adına bir ekleme yapılmıştır garip bir çelişki olarak lokavt yasası, toplu sözleşme grev ve lokavt yasası. Lokavt diye bir hak T.C. Anayasasında yoktur. Böyle bir hakta söz konusu edilemez.

Aksine Anayasa devlete lokavtı yasaklaması gerektiğini bir yükümlülük olarak belirtiyor. Öyleyse lokavt niye yasada yer aldı.1961-65 arası dönemde bu yasa düzenlendi. Bu yasanın düzenlendiği dönemde parlamentoda işçi sınıfının partisi yoktu.

Lokavt işverenlere bir hak adı altında verilmiştir. Aslında grevi kırmak için bir eylem yapma imtiyazı verilmiştir. Gerçekçi olarak bu biçimde yorumlamak gerekir.

Inter-continental Otelinde grev kararı alındı ve sendika tarafından uygulamaya konuldu. Türkiye'de artık grevler yalnızca ekonomik amaçlı olmaktan çıkmıştır. Bir 12 Mart dönemi yaşadık. Sorarım size 12 Mart döneminin ekonomik sonuçları olumsuz yönde hangi sosyal sınıfı etkilemiştir? Sadece ve sadece işçi sınıfını etkilemiştir. Toplu sözleşme hakları sıkıyönetimlerle askıya alınmış grevler yapılamaz hale gelmiş, işçi ücretleri artmamış aksine sermaye büyük kârlar elde etmiştir. 12 Mart'ı böyle değerlendirmek gerekir. Bugün Türkiye'de olanları da bu açıdan ele almak gerekir. Türkiye'de bugün içinde bulunduğumuz ekonomik bunalımın çözümü için bir takım ekonomik önlemler alınıyor. Uluslararası mali kuruluşların tavsiyeleriyle işçi ücretlerinin dondurulması gerekir. Alınan bu önlemlere göre ekonomik ve mali durumun düzeltilmesi, sosyal ve siyasal hayatın yönlendirilmesi isteniyor. Anayasal düzen içinde bu önerilerin gerçekleşmesi mümkün değildir, şüphesiz.

Bu nasıl olur? Bu gene Anayasal düzenin askıya alınması veya yıkılmasıyla mümkün olur. Bütün bu zorbalıklar, cinayetler bunun için işleniyor. Sözlerimin başında söylediğim gibi bu grev, Inter-continental Otelinde çalışanları ilgilendirmekten çok öteye bu sınırları çok aşıyor ve Türkiye işçi sınıfının bu soruyu yanıtlaması gerekiyor. Inter-Continental Otelinde mücadeleyi kazanmak Türkiye işçi sınıfının yürüttüğü, başını çektiği mücadeleyi kazanmak demektir. Lokavt ilân eden işveren, "ben buradan giderim" diyor. Niçin giderim? Çünkü işçiler grev yaptı. Grev hakkını kullanmayı, buradan gitmenin bir nedeni olarak görüyor. Bu bir tehdit niteliği taşıyor. "Ya benim şartlarımı kabul edersiniz ya da ben bu oteli kapatırım," diyor. Burada Anayasaca işçilere tanınan bir hak kullanılmaktadır. Bu hakkın kullanılmasından zarar görülmemesi diye bir şey söz konusu değil. Elbette zarara da uğramaları gerekir. Grev de bunun için yapılıyor. Bu da yabancı sermayenin burada temin ettiği yüksek kârların yanında hiçtir. Sanki lütfen tehdit olarak kullanması yalnızTürk hukukuna değil, evrensel demokratik hukuk anlayışına da ters düşer. Yasal prosedürlere uygun bir grev yapılmıştır ve bu grev işverenlerin kendi arasındaki çalışma ne olursa olsun hangi şekle bürünürse bürünsün yürüyecektir. Ve nereye kadar yürüyecektir? Toplu sözleşmenin imzalanmasına kadar. Burada çalışan işçilerin haklarının alınmasına kadar yürüyecektir.

O. APAYDIN:
"Burjuva hukuku işçilerin grev haklarını en iyi biçimde kullanmaları için değil, kösteklemek için yapılmıştır."

Bu ülkede Türk yasaları yürürlüktedir, arkadaşlar. Yabancı şirketlerin kendi yasaları bağlı oldukları ülkelerde yüküklükte olur. Türkiye'deki yasalara göre bu grev,yürüyecektir.Hukuk sizin yanınızdadır, arkadaşlar.

Çalışma Bakanlığının lokavtlar karşısındaki tavrını anlatan İş Müfettişi Kayhan ÖZELözetle şöyle konuştu:

● K. ÖZEL:
"Yasamız, bugünkü düzenleme içinde işyerlerinin grev sırasında kapatılmasını imkansız kılmıştır."

KAYHAN ÖZEL

Son dönemlerde yine toplu ya da bireysel olsun,bu tür uyuşmazlıklarda lokavtlar yanında (yasada tanımlanan lokavtlar yanında)işyerlerinin kapatılması olanaklarının da geniş ölçüde kullanıldığını görmekteyiz.

Bizim yasamızda lokavt,işverenin,kendi ya da teşekkülü kararına uyarak işçileri toptan uzaklaştırmasıdır.Ve işyerinde üretimi tümüyle durdurmasıdır.Bir işyerinde 275 sayılı yasayauygun prosedürü yürütmeden işveren işçilerin sendikalaşma hakkını engellemek ya da haklarını ortadan kaldırmak için işyerini kapatmaya gitmektedir.Şimdiye dek bütün bu uygulamalarda işyerinin kesin kes ekonomik nedenlerle kapatılması hariç,bütün bu uygulamalarda işyerinde yasadışı lokavt yapıldığı konusunda kanaate vardık.Örneğin son Ülker olayında da,işverenin işyerini kapatmasının 275 sayılı yasaya aykırı bir lokavt olduğu görüşüne vardık.Bir diğeri de işyerinin sürmekte olan grevler ve lokavtlar sırasında kapatılmasıdır. Bizin yasamız işyerlerinin kapatılmasını gerçekten bugünkü düzenleme içinde bile grev sırasında kapatılmasını imkazsız kılmıştır. Bölge Çalışma Müdürlüğü ya da Çalışma Bakanlığı olarak bu tür işlemlerde ne yapıyoruz? Bir kez yasal yaptırımlar için derhal adlî mercilerin dikkatini çekiyoruz. İkincisi idarî mercilerin bu konuda harekete geçmesini sağlıyoruz. Ve üçüncüsü de bu tür kapatma kararlarını yok sayıyoruz. Yok saymanın sonuçları da şunlardır: Bu işyerleri başka işyerleri olarak açılamaz. Başka bir işkolunda başka bir işyeri olarak kabul edilemez. Grev kararı sendikaca kaldırılmadıkça toplu sözleşme bağıtlanmadıkça, başka bir sendikaya toplu iş sözleş-

İnter grev alanındaki toplantıya grevci işçiler büyük ilgi gösterdiler.

mesi yetkisi yerilemez. Grev gözcülerinin görevleri devam eder. Ve sonuncusu da grev ve lokavt dışı bırakılan işçiler işyerinden ayrılamazlar. Inter **olayı nedeniyle bir uygulamaya tanık olduk. İşverenlik** Bölge Çalışma Müdürlüğünce **yani devletçe bu işyerinde işyerini demirbaşları yani ulusal değerleri korumak için seçilmiş ayrılmış, görev verilmiş işçilerin** iş akitlerini **fesh edildiğini bildirdi. Bu tür bir uygulama yasada yerini bulmayan bir uygulamadır.**

İşverenlerin ücretlerdeki artışı, enflasyonun ve fiyat artışlarının nedeni olarak göstermelerini yanıtlayan **DİSK Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Sadun AREN**'in konuşması özetle şöyledir:

S. AREN:
"İşçilerin ücret artışları talebi enflasyonun, fiyat artışlarının sebebi değil sonucudur. İşçiler artan fiyatlar karşısında ücret artışı talep etmektedirler."

SADUN AREN:

Türkiye kapitalist bir düzende yaşamaktadır. Bu düzende işçilerin sömürüsüne dayanır. İşçilerin yarattığı değere işverenler el koyuyorlar. Geri kalanını ücret **diye dağıtıyorlar. Sömürü budur. Bu bakımdan ücret işveren için bir masraftır. Her masraf gibi bunu asgaride tutmak ister.**

İşçilerin ücretleri gerçekten aşırı artış göstermiş midir? 1963'**den sonra olmamış. Hele son yıllara bakarsanız düşmüş. Örneğin** SSK'nın istatistiklerine göre 1978'i 77 **ile kıyaslarsanız önemli düşüş var.** 1977'**de net gerçek ücret** 102-103**dersek** 1978**de bu 84'e düşmüştür. Ücretlerin düştüğü yıllar** 12 Mart dönemi, **yani** 1971,1972,1973. **İşçi sınıfının mücadelesiyle az çok yükselen ücretler, bu tarihlerde düşmüştür.** Faşizm, demokrasinin sınırlanması **aslında sömürüyü arttırmak içindir. Faşizm,** bütün anti demokratik baskılar, **işçi sınıfının aşına ekmeğine yöneliktir.**

1977'**de asgari ücretin neti** 2161 TL.**Sonra** 5400 TL.**ye yükseldi. Bunun neti ise** 3276 TL. **Artış** ° 52. **Aynı dönemde fiyat artışı yüzde** 81. Yüzde 30 **kadar geri kalınmış. Asgari**

ücretler fiyat artışına göre artırılmış olsaydı 1 Mayıs 79'da 3911 lira net olmalıydı. Halbuki 3276 lira. Aradaki 635 lira cebinden çekilip alınmış.

Bir de işverenlerin işçilerin ücret artışı taleplerinin enflasyona sebep olduğu iddialarına gelelim. Bu konuda üç şey söyleyebiliriz: Eğer enflasyonu durdurmak istiyorsak işçiler ücret taleplerini kısmalıdırlar. Akıllarını başlarına almalıdırlar diyorlar. İşçilerin ücret artışları talepleri maalesef yeterince yüksek olmamıştır. Ve gerçek ücretler bu yüzden geri kalmıştır. Zaten işçilerin ücret artışları talebi enflasyonun, fiyat artışlarının sebebi değil, sonucudur. İşçiler artan fiyatlar karşısında hayat düzeylerini korumak için ücret artışı talep etmektedirler. Yoksa yüksek ücretler talep ediyorlar diye fiyatları artırmıyorlar. İkincisi, bu bir ekonomik yönetim sorunudur. Fiyatlar niçin artıyor? Bütçe açık veriyor. Yeterince vergi alınmıyor. Bankalar açıktan kredi veriyorlar. Özel sektörün kendi tasarrufundan daha fazla yatırım yapmasına neden oluyorlar. Fiyatlar bunlardan artıyor. Veya yabancı ülkelerden ithal edilen malların fiyatlarından dolayı artıyor. Bunlar yönetimsel işlerdir. İşçi sınıfı bunları yürütmüyor ki. Bütün bunların sonucu olan enflasyonun sorumluluğunu sırtına alsın. Ve onu önlemek için tedbir alsın. Son olarak, bir çeşit düşünce kapanına girmemek lazım. Onun için enflasyonu önleyelim bu düzen, bu sömürü sürsün gitsin. Bu düzeni yaşatmak istemiyoruz. Biz bu düzenin tümünü değiştirmek istiyoruz.

Ş. KETENCİ:

"Geçtiğimiz 15 yıl içinde yasaların bize tanıdığı pek çok hakkın yargı yoluyla, Yargıtay yoluyla geri alındığını, kullanılamaz hale geldiğini görüyoruz."

Yasaların uygulamasını TGSadına anlatan gazeteci Şükran KETENCİ ise şunları söyledi:

ŞÜKRAN KETENCİ:

Size yasalar gerekçe gösterilerek oynanan oyunlardan söz etmek istiyorum. Hakkın alınması yasal olarak var olması başka şey, hakkın kullanılması başka bir şey. Sorun, hakkın varolması değil; sorun, bu hakkın ne ölçüde kullanıldığıdır. Başlangıçta mahkemelere gelen konularda mahkeme, yasaların katı sınırları içinde konuya bakarak bizim hakkımızı kısmen de olsa veriyordu. Ama zaman içinde yasalarla verilmiş olan hakların mahkemelerde de bizden yana verilmemeye başlandığını yaşadık. Geçtiğimiz son 15 yıl içinde yasaların bize tanıdığı pek çok hakkın yargı yoluyla, Yargıtay yoluyla gere alındığını, kullanılamaz hale geldiğini görüyoruz. Yani sorun yalnız bir hakkın verilmiş olması değil; sorun, bu hakların kullanılmasıdır. Bu hakları kullanacak güce ve bilince ulaşmaktır. Bu bilince ve güce işçi sınıfı sahip. Ama konu mahkemelere geldiğinde bu haklar klayca geri alınıyor.

Toplantıyı değişik işkollarında DİSK üyesi işçiler, sendika yöneticileri konuk olarak izledi...

DOĞAL AFET Mİ CİNAYET Mİ ?

- Büyük Çeltek olayı kâr hırsının insan canına ne değer verdiğini bir kez daha gösterdi

- Maden işçilerinin ölümü sel baskınına bağlanamaz

1 Eylül'de gece yarısı saat 00.30'da Suluova'da 10 dakika gibi kısa bir süre şiddetli yağmur yağdı. "Şiddetli yağmurun meydana getirdiği sel suları" diye söze başlıyor yetkililer, "can ve mal kabına yol açtı."

Yerin yedi kat dibinde çalışan maden işçileri yıllardır "can güvenlikleri" nin olmadığını haykırıyorlar. Ocağa her inişlerinde "ölüm tehlikesi" biran olsun yanlarından ayrılmıyor maden işçilerinin. Maden işçisini bekleyen iki son vardır: Ya meslek hastalığı, ya da "iş kazası!"

"Allah çocuklarıma acısın"

Gözü yaşlı bir eş

14 gündür ocağın kapısında gözleri yaşlı bekliyorlar

Toprağın altından haber bekliyorlar

Suluova'da 1 Eylül'de yağan yağmur suları Büyük Çeltek Kömür Ocağını bastı. 16 maden işçisi ocakta kaldı. Hemen o gün arkadaşları tarafından ocağı yollanan işaretlere maden işçisinden yanıt gelmedi. Yetkililer havalandırma sisteminin sel sularıyla yıkıldığını söylüyor. Derede yağışlardan toplanan su, havalandırma yakıt nefes bacası denilen yerden içeri girip, tümüyle ocağı doldurdu. Ocağın giriş kısmında büyük bir çamur tabakası meydana geldi.

Biriken çamur ve sel sularını temizlemek için ancak 4 Eylül'de elektrikli su pompası getirildi çevreden.

Bu göçükten sağ çıkması olanaksız 16 maden işçisinin. Yine yetkililer "Allahtan ümit kesilmez. Belki bir mucize olabilir," diye 16 maden işçisinin kaderini özetliyor.

Artık günlük basın sayfalarında yer vermiyor 16 Maden işçisine. Aradan 20 gün geçti, 16 işçiye ulaşmak için hâlâ 100 metre var.

Aradan 20 gün geçti. Hâlâ 16 maden işçisine ulaşabilmek için toprağı kazıyorlar. Ve hâlâ 100 metre var. Teknolojinin bu kadar yüksek düzeye eriştiği çağımızda insan hayatının ne denli değersiz olduğu tüm çıplaklığıyla karşımızda duruyor. Çünkü insanlığın ulaştığı çağdaş teknoloji, burjuvazinin kârına kâr katmak için kullanılıyor. İnsanlığın mutluluğu için değil. Kapitalist-emperyalist sistemde herşey tek amaç içindir KÂR:

Artık günlük basın sayfalarında yer vermiyor 16 maden işçisine günlük basımından yetkili Bakanlığa kadar herkesi içine alan bu sağırlık tüm insanlık için bir utançtır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ ALANINDA YASALARDAKİ HAKLARI SON HARFİNE KADAR UYGULATMAK İÇİN MÜCADELE ETMELİYİZ

İşçilerin sağlıklı ve güvenli koşullar altında çalıştırılmaları en başta **Anayasayla güvence altına** alınmıştır. Hiç kimse, çalışmak zorunda oldukları için işçileri, **işkazaları** ve **meslek hastalıklarıyla** burun buruna getiremez. Nitekim **1475 sayılı İş Yasası** ve buna bağlı olarak çıkarılan **sağlık ve güvenlik tüzükleri**, işyerinde işçi sağlığı ve iş güvenliğini eksiksiz olarak sağlama ödevini işverene vermiştir.

Ancak bugünedek, gerek İş Yasasının bu ilkesinin ve gerekse **İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü, Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü, Parlayıcı ve Patlayıcı, Tehlikeli Ve Zararlı Maddelerle Çalışılan İşler Tüzüğü Maden Emniyet Nizamnamesi, Yapı İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği** gibi tüzükler yaşama geçirilmemiştir.

Tartışmasız bir biçimde sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarını kullanmaya başlayan işçi sınıfı, kendi sağlığını tehlikeye sokan ve işverenlerce umursanmayan sağlıksız ve güvensiz koşulları da geriletme mücadelesi vermek zorundadır.

Her şeyden önce, yasalardaki ilkelerin yaşama geçirilmesi sözkonusudur. Ancak bu ilkeler yaşama geçirildikten sonra, toplu sözleşmelerle bu sınırların genişletilmesi ve geliştirilmesi düşünülebilir. O halde, işyerlerinde sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarının oluşturulması için, işçi sınıfı, toplu sözleşme dışında başka araçlardan da yararlanmak yolunu açmalıdır.

Ölümlerin nedeni sel değil, denetimsiz çalışan maden işverenleridir

Suluova Büyük Çeltek Kömür işletmesinde 16 maden işçisinin ölümü üzerine DİSK üyesi YERALTI MADEN-İŞ Genel Başkanı Çetin Uygun bir açıklama yaparak şunları söylemiştir.

"Büyük Çeltek İşletmesinde ' Maden Emniyet Nizamnamesine ' uygun çalışma yapılmamaktadır. Gerek ocak ağzı ve gerekse ocağın ikinci ağzı olan havalandırma girişi su baskınlarına, göçük ve heyalanlara karşı güvenlik önlemlerinden yoksundur. Yeraltı çalışması madencilik kurallarına uymayan, hiçbir plan ve programa dayanmayan bir çalışmadır. Hiçbir yatırım yapmadan kömür

Şimdi işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundaki, işyeri düzeyindeki aksaklıkların giderilmesinde yararlanılabilecek araçları gözden geçirelim:

1) İşyerinde, işkazasına ya da hastalanmaya neden olabilecek bir aksaklığı gördüğünde, işçi, **ilkin ustabaşısını** ya da **aksaklığı gidermesi gereken kişiyi** uyarmalıdır.

2) Bütün uyarılarına rağmen bir sonuç alamaz, ya da uyarısının kendisi için olumsuz sonuçlar doğuracağına inanırsa, **işyeri sendika temsilcisine** başvurmalıdır.

3) Temsilci, bu işçi sağlığı ve iş güvenliği sorununu, ilkin konuyla doğrudan ilgili ustabışıyla, daha sonra da, işyeri düzeyinde önlem alması gereken **işyeri hekimi** ve **iş güvenliğiyle ilgili teknik kişiye** (veya İş Güvenliği Mühendisine) götürmeli ve görevlerini yerine getirmelerini istemelidir. İşyeri hekimi, işçilerin tedavi hizmetlerinden önce, koruyucu sağlık hizmetleriyle uğraşmakla yükümlüdür. Yasalar işyerinde hekim bulundurulmasını öngörürken, onun, sık sık atelyeleri gezerek, işçilerin sağlığını bozucu etmenleri ortaya çıkarmasını, işçilerin, yaptıkları işle oranlı dengeli beslenmelerini planlamasını, işçilerin sağlık yakınmaları ile yaptığı iş arasında bağlantısı olanları bularak bu olumsuzluğun ortadan kaldırılması için gerekli girişimleri yapmasını ödev olarak vermiştir. Ayrıca hekemin kendisine bağlı **sağlık memuru** veya **hemşireyi** ve **ilk yardım-kurtarma kursu görmüş kişileri** iyi bir örgütlenme içinde verimli kılmasını, işçilerin aralıklarla taraması ve işe giriş muayenelerini yapması, işini sürdürmesinde sağlık yönünden sakıncası olup olmadığını belirlemesi yasa gereğidir.

Bunlar yapılmıyorsa sendika temsilcileri ve bütün işçiler, işyeri hekimine bu ödeviri anımsatmalı; baştan savma ilâçlarla meslek hastalıklarının ve öteki sağlık sorunlarının giderilemeyeceğini söylemelidirler.

üretmek, dolayısıyla kâr elde etmenin amacıyla en ilkel çalışma yöntemini izlemektedirler. Bu durumda çok anormal olaylar sonucu dışarıdan gelebilecek bir su baskını bir tarafa ocak içinde olabilecek bir yeraltı su patlamasının bile işçileri ölüme götüreceği açıktır. Sadece kâr dürtüsüyle hareket eden işverenler ana yolları ve dsandreleri bile kömür içinde açarak ve her hangi bir olay karşısında işçilerin canlarının kurtulması için yapılması gereken ikinci çıkış, kaçış kurtuluş yolları hazırlanmamıştır.

".....Suluova'da sokağa çıkma yasağının uygulanması kayıpları arttırmıştır. Faşistlerin sürekli saldırısı karşısında halkın kendini korumasını "anarşi" olarak tanımlayanların uyguladıkları sokağa çıkma yasağı, yardım için haykıranlara yardıma koşmayı engellemeye kadar varan etkinlik getirmiştir. Sadece Sendikamız Üyesi Yeni Çeltek İşletmesinde çalışan maden işçisi arkadaşlarımız servis araçlarıyla yetişmeye çalışarak yardımcı olabilmişlerdir. İlk kurtarma

● Ocak ağzı havalandırma girişi, su baskınlarına karşı güvenlik önlemlerinden yoksundur"

çalışmalarına koşan maden işçileri olmuşlardır.

"Bütün bunlardan sonra şunları açık ve net olarak söylemekteyiz:

1- Daha fazla kâr amacıyla hiçbir güvenlik önlemi alınmadan ocaklarda çalışmaya zorlanan maden işçilerini bu tür olay her an beklemektedir.
2- Ölümlerin nedeni sel değil denetimsiz çalışan maden işverenleridir.
3- Yeni Çeltek, Eski Çeltek ve Büyük Çeltek'le birlikte bir kömür havzası olan bölge Enerji Bakanlığınca 2172 sayılı devletleştirme yasası içine alınmamıştır. Bir taraftan yasa kapsamına alınmazken bir taraftan denetimsiz bir şekilde can ve kan pahasına maden işçilerinin çalıştırılmasından sorumlu olanlar düzeni egemen sınıflar adına yürütmeye çalışanlardır.

"Özellikle Büyük Çeltek işverenlerinin MHP'liliğinin getirdiği sendika düşmanlığı ve maden işçilerinin yasal haklarından bile yoksun çalıştırılmasından tek başına maden patronu sorumlu değildir. Ve şimdi gerçek sorumlu egemen güçler sorumluluklarını örtbas edebilmek için bir yığın pis ve iğrenç oyunların içine girmektedirler.

"Çözüm tüm madenlerin özel patronların elinden alınarak, devlete devredilmesi ve maden işçilerinin ilk adım olarak devrimci sendikal örgütlülüğün içinde toplanmasıdır. Suluova emekçilerinin canlarını koruyabilmeleri, örgütlü olmalarıyla mücadeleden geçmesiyle mümkündür."

İş güvenliği ile ilgili **teknik kişi** de, işyerindeki tüm **araç** ve **gereçleri** gözden geçirmeli, iş kazalarından korunabilmek için işverenin alması gereken önlemleri ona öğütlemelidir. İşçiler için yaşamsal tehlike doğuran durumlarda hemen olaya el koymalıdır. Onu ilgilendiren bir sorun olduğunda, işçi temsilcisi, bu teknik elemana, ödevini ve sorumluluğunu hatırlatmalıdır.

4) Bunlardan da bir sonuç alınmazsa işyeri sendika temsilcisi, **sendikaya danışarak sorunu işverene götürmelidir.** Ancak 50'den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde, sorunu işverene götürmenin yolu olarak, **"işçi sağlığı ve iş güvenliği kurulları"** kullanılmalıdır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği kurulları da, İş Yasası'nca öngörülmüş ve **işyerindeki işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarını çözmede işverene yardımcı olması düşünülmüştür.** İşyerinde **bu konuyla ilgili tüm kişilerin** ve bu arada **ustabaşı, işçi temsilcisinin** de yeralması öngörülmüştür. Bu kuralların ayda

Görüşmeler başlarken

ORTAMI KARI

İSTİYORL

MESS

İş Müfettişleri Sanayii felce uğratıyor

İŞ MÜFETTİŞLERİ YASA, TÜZÜK VE YÖNETMELİKLERİ UYGULAMAYA BAŞLAYINCA KAPİTALİSTLER FERYADA BAŞLADI

Çalışma Bakanlığına bağlı iş müfettişleri ilgili **yasa**, **tüzük** ve **yönetmelikleri** uygulayarak işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda gerekli önlemleri almayan işyerlerini kapatmaya başlayınca **kapitalistler feryada başlamışlardır**.

Türkiye Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası'nın (MESS) gazetesinde çıkan bir yazı bunun en somut bir örneğidir. Bu gazetede **"İş Müfettişleri Sanayii Felce Uğratıyor"** başlığı altında müfettişlerin **"sudan bahaneler"**'le işyerlerini kapattıklarını, bu nedenle oluşan üretim kaybından meydana gelen zararların yüzmilyonları bulduğu belirtilmektedir.

Gerçekten de **Çalışma Bakanlığı İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğüne** bağlı iş müfettişleri kısa bir süre içinde denetim yaptıkları işyerlerinden **800**'den fazlası için gerekli önlemleri almadıkları gerekçesiyle işyerini kapatma kararı almışlardır.

Müfettişlerin yasa, tüzük ve yönetmelikleri kısmen de olsa uygulamaya başlaması üzerine ortaya çıkan bu durum üzerine işverenler derhal saldırıya geçmişlerdir. Sermayenin tepki göstermesi üzerine geçen seçimlerde halka ekonomik ve demokratik hakları genişletme sözü veren CHP'nin eski bir sendikacı olan **Çalışma Bakanı Bahir Ersoy**, sermayenin dayatmasına boyun eğerek iş müfettişlerini doğrudan kendisine bağlamıştır. Öte yandan SSK'nun kurulduğu günden bu yana eksik kayıtlara göre 20 584 **sigortalı işçinin** işkazalarında daha gerçek deyimiyle **iş cinayetlerinde öldüğü Türkiye'de Çalışma Bakanı** bu cinayetlere ortak olma yolunda yeni adımlar atmıştır. Yeni iş müfettişleri için açılan sınava katılanlar arasında bulunan ve yasaları uygulamaya aday ilerici unsurların sınavları kazanma ihtimaline karşı sınavlara el koymuştur.

Anti-demokratik hükümler içeren **İş Teftiş Tüzüğü**, Çalışma Bakanlığının işyerlerini ve çalışma hayatını gerçek bir denetimden uzaklaştırma çabalarının başka bir örneğidir.

Sermaye yasalar uygulayan **ilerici**, **demokrat müfettişlere** karşı saldırıya geçmiştir.

CHP, sermayenin bu saldırısına boyun eğmiştir.

GÖREVİNİ YAPAN İŞ MÜFETTİŞLERİNE SAHİP ÇIKALIM.

---

bir kez toplanması yasa buyruğudur. İşverenin de bulunduğu bu toplantıda sorunların dile getirilmesi ve tutanaklara geçirilmesi işveren ve teknik elemanların tutumunu sergilemek yönünden çok değerlidir.

5) Bu aşamada da sonuç alınmazsa, **temsilci sendikasına durumu bildirmelidir. Sendika genel merkezi** sorunu Çalışma Bakanlığı İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğü'ne götürmelidir. **İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğü** ve ona bağlı iş güvenliği müfettişleri, işyerlerinde İş yasası ve buna dayalı olarak çıkarılan işçi sağlığı-iş güvenliği ile ilgili tüzüklerin uygulanmasını gözetmekle yükümlü organ ve kişilerdir. İşçi ve sendika yakınmalarını işyerinde inceleyerek, işverene gereken uyarıları yapmakla, sorunun çözümünde önemli katkılarda bulunurlar. Çeşitli engellerle karşılaşılmazsa bu müfettişlerin birçok yetkileri vardır. İşvereni uyarmaktan, yasal koğuşturma istemeye ve hatta işyerini kapatmaya varan bu yetkilerin kullanılması; müfettişin görev anlayışı kadar, işçi sınıfının kararlılığıyla da bağlantılıdır.

Bütün bu ısrarla denenen yollara rağmen bir sonuç alınabilmesi için **toplu sözleşme aracı kullanılmalıdır**. İşçi sağlığı ve iş güvenliği kural ve gerekleri belli praredür içinde yerine getirilmezse grev hakkının doğması sözleşmede öngörülmelidir. Ayrıca sorun, sendika düzeyinde ele alınıp, yeniden bir mücadele yöntemi çizilecektir. Haklı istemlerini ve yasal kazanımlarını korumada işçi sınıfı, tek tek işyerlerine kapanıp kalmadan, ülke düzeyinde mücadele vermesini, kendisine yandaşlık edecek teknik eleman kuruluşlarının katkılarını istemesini bilmiştir. Bundan sonra da bu yoldaki mücadelesini daha da güçlendirerek elbette sürdürecektir.

İşyerlerinin sağlıklı ve güvenli koşullara kavuşturulmalarındaki başlıca engel, işverenin **"daha fazla kâr"** güdüsüdür. İşçilerin **"sağlıkları"** ile, işverenin **"kâr"**'ı arasındaki mücadele bu düzende hep sürecektir. İşyerlerini sağlıklı ve güvenli koşullara kavuşturmanın ve yukarıda saydığımız bitmez tükenmez uğraşları **"olumlu yaklaşımlara"** bırakmanın yolu, **işçi sınıfının iktidarda olduğu sosyalist düzeni** kurmakla geçecektir. Bunu unutmadan her adımı atmalı; güçlü ve birlikte atılan her adımın, işçi sınıfını biraz daha sosyalist düzene yaklaştıracağı unutulmamalıdır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞGÜVENLİĞİ KİTAPÇIĞI ÇIKTI:

DAHA FAZLA KAR DAHA FAZLA KAN

DİSK Eğitim Dairesi DİSK'in işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin görüşlerini sergileyen bir kitapçık yayınlamıştır. Bol resimli, 128 sayfalık kitapçık tüm DİSK Bölge Temsilciliklerine ve üye sendikalara dağıtılmaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği sorunu bugün işçi sınıfının mücadele gündemindeki en önemli sorunlarından biridir. Hattâ bugün birçok işyeri açısından bu sorun birincil sayılmaktadır. Artık mücadele içinde daha fazla ücret elde etmemizin zaman zaman sağlığımız bahasına gerçekleştirildiğini görmekteyiz.

Sorunun önemli bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile birlikte daha da artmaktadır. Özellikle kimya sanayisindeki son gelişmeler, kullanılmaya başlanan yeni kimyasal maddeler işçiler açısından yeni yeni tehlikeler getirmektedir.

DİSK'in kitapçığında sorun ekonomik-toplumsal ve siyasi boyutlarıyla ele almakta ve bu mücadelenin gerçekte işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir parçası olduğu vurgulanmaktadır. Çalışılmayan günlerin dışında sigortalı işçiler açısından Türkiye'de hergün 743 işkazası olduğu, hergün 13 sigortalı işçinin sakat kaldığı ve 5 işçinin öldüğü belirtilerek başlayan kitapçılık şu konuları kapsamaktadır:

İşkazaları ve Meslek Hastalıkları Kader Değildir, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sorunu Üretim Biçimlerinden Ayrı Ele Alınamaz, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sorununun Tarihsel Gelişimi, İş Kazası ve Meslek Hastalığı Nedir?, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine İlişkin Fiziksel Tehlikeler (gürültü, titreşim, ışıma, basınç ve ısı), İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine İlişkin Kimyasal Tehlikeler, Bulaşıcı Meslek Hastalıkları, İşkazaları ve Meslek Hastalıklarını Artıran Biçimler ve Sinir Gerginliği, İş Cinayeti Suçunu İşlemenin Bedeli 2000TL. Ağır Para Cezası, Kapitalizmde Sağlık Hizmetleri Tatlı Bir Kâr Alanıdır, Temel Amaç Sorunun Sonuçlarını Değil, Nedenlerini Ortadan Kaldırmaktır, İşkazaları ve Meslek Hastalıklarını Önlemede İzlenecek Temel İlkeler, İşçi Sağlığı Mücadelesi, Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelemizin Bir Parçasıdır.

Yıl	İşkazası	Meslek Hastalığı	Sürekli İşgöremezlik	Ölüm
1974	166.551	22	591	332
1975	182.641	309	2833	1067
1976	197.014	683	3405	1213
1977	201.868	392	3384	1400
1978	195.665	652	3250	1223
TOPLAM	943.739	2058	13463	5235

Sonunda ek olarak işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin, yasa, tüzük ve yönetmeliklerin başlıcalarının yer aldığı kitapçık tüm işçiler, temsilciler ve sendika yöneticilerince toplu sözleşmelerde temel alınacak hedefler konusunda yol gösteren bir belge olarak kullanılmalıdır.

Kitapçık şu sözlerle son bulmaktadır:

"Önümüzdeki hedefler bellidir.

"Uluslararası Çalışma Örgütünce kabul edilen öneri kararlarının ve sözleşmelerin Türkiye'de de onanması ve uygulanması için yoğun bir mücadele vermek zorundayız.

"Ve bu mücadeleyi uluslararası birlik ve dayanışma içinde vermek zorundayız.

"İlgili yasa ve tüzüklerdeki hükümlerin işverenler ya da Çalışma Bakanlığı görevlileri tarafından yerine getirilmesini beklemeden mevcut yasa, tüzük ve yönetmelikleri, Yargıtay kararlarını son harfine kadar uygulatmak ve bunlara çağdaş yorumlar getirmek amacıyla yoğun bir biçimde mücadele etmek zorundayız.

"Yasaları zorlamak ve kazanılmış haklarımıza son noktasına kadar sahip çıkmak zorundayız.

"İşçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin temel ilkelerimizi toplu sözleşmelere koyup gerektiğinde yalnızca bu istemler için grev yapmak zorundayız,

"Yalnız daha yüksek ücret mücadelesi değil, aynı zamanda daha sağlıklı bir yaşam mücadelesi sürdürmek zorundayız.

"İşçi sağlığı ve iş güvenliği mücadelesi, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemizin bir parçasıdır.

"Bu mücadeleyi Türkiye işçi sınıfı kazanacaktır.

"Gelecek, koşullarını kendisinin belirlediği, güvenlikli işyerlerinde, tertemiz bir çevrede, sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürdürecek olan işçi sınıfınındır."

BAĞLANTISIZLARIN HAVANA DORUK TOPLANTISI

Bağlantısızlar Doruk Toplantısı 3-8 Eylül tarihlerinde Küba'nın Başkenti Havana'da yapıldı.

Havana Doruk Toplantısı siyasal gözlemcilerce, Bağlantısızlar Hareketinde yeni bir yönelişin başlangıcı olarak değerlendiriliyor.

Geçtiğimiz ayın en önemli olaylarından biri Küba'nın Başkenti Havana'da yaşandı. **Bağlantısızlar Doruk Toplantısı** 3-8 Eylül tarihleri arasında Havana'da yapıldı.

Türkiye'nin katılmadığı bu toplantıya, birçok Ortadoğu, Afrika, Asya ülkesi katıldı. Doruk Toplantısında Kıbrıs sorunu da dahil olmak üzere, önemli dünya sorunları tartışıldı: bu sorunlar karşısında "bağlantısız" ülkelerin alacağı ortak tavırlar belirlendi.

Bağlantısız Ülkeler Doruk Toplantısı'na emperyalist-kapitalist sisteme yakınlığı bilinen birçok 3. dünya ülkesinin katılmasına karşılık Türkiye neden katılmadı? Bağlantısız ülkeler nasıl bir gelişim süreci içinde bugünkü güçlerine ve birlikteliklerine ulaşmışlardır? Aralarında derin siyasal ve toplumsal farklılıklar bulunan ülkeler hangi platform üzerinde ortak davranma olanakları yaratmaktadır?

Bağlantısız ülkeler olgusu ile ilgili olarak buna benzer soruları çoğaltmak olasıdır. Ancak bu sorular arasında Türkiye ile ilgili olanı kuşkusuz, önem taşımaktadır. Özellikle Bağlantısızlar Doruk Toplantısı'ndan sonra yapılan ortak açıklamada Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak yer alan kararlar, bu kararlara Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün verdiği yanıt; bu sorunun önemini artırmaktadır.

Bugün dünya nüfusunun dörtte üçünü temsil eden Bağlantısız ülkeler hareketinin temelleri 1955 yılında yapılan **Bandung Konferansı**'nda atılmıştı. 29 ülkenin katıldığı bu konferansta Türkiye de yer almıştı. **Bandung Konferansı** Bağlantısız ülkeler hareketine Türkiye-nin doğrudan katıldığı ilk ve tek toplantı olarak kalmıştır. **Asya-Afrika Konferansı** adı altında yapılan Bandung konferansına katılan değişik siyasal yönetimlere sahip ülkeler sömürgeciliğe karşı olmak ve ülkelerin içişlerine karışmamak gibi konularda aralarında bir diyalog ortamı yaratacak zemini oluşturmuşlardır. Konferans sonunda yayınlanan 10 maddelik bildirgede, ileride Bağlantısızlar hareketinin doğumuna yol açan madde şöyleydi: **"Büyük güçlerin herhangi birisinin özel çıkarlarına hizmet edecek nitelikteki toplu güvenlik örgütlerine dahil olmaktan kaçınmak."**

Bağlantısızlar Konferansına ilk ve son kez Bandung'ta katılan **Türkiye** bu konferansta, dönemin başbakan yardımcısı **Fatin Rüştü Zorlu** tarafından temsil edilmişti. Türkiye'nin Bandung Konferansındaki görüşleri daha ileride, Türkiye'nin tüm uluslararası forumlarda ve bunların en önemlisi Birleşmiş Milletler'de yalnız kalmasının ilk habercisi olmuştur. F.R. Zorlu Bandung'ta yaptığı konuşmada, **"komünist tehlikesi"**ne karşı konferansa katılan ülkeleri uyarmış (!) ve tarafsızlık politikasını eleştirmişti, **"komünist tehlikesini"** önlemek amacıyla kurulduğunu söylediği **NATO, Bağdat Paktı** ve **SEATO**'yu savunan **Zoru**, bağlantısızlar hareketini, komünizm tehlikesine karşı bütün dünyayı tehlikeye atacak bir hareket olarak değerlendirmişti.

Hindistan Başbakanı **Nehru**, Zorlu'yu yanıtlayan ve konferansın en önemli konuşmalarından biri olarak nitelenen konuşmasında, **NATO'nun sömürgeciliğin koruyucusu olduğunu vurgulayarak, böyle bir bloka katılmanın bir Asya Afrika ülkesi için affedilmez bir küçük düşme olduğunu belirtti.**

İşte Türkiye, o günden bu güne, hem dünya politikasında, hem de bunun önemli alanlarının başında gelen Birleşmiş Milletler'de giderek güçlenen Bağlantısızlar hareketine bir daha yakınlaşma gereği duymamıştır.

Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinden oluşan bağlantısız ülkeler hareketi 1955'teki **Bandung Konferansı** 'ndan 1979'daki **Havana Doruğuna** kadar geçen süreç içinde bek-

Doruk Toplantısının ev sahipliğini yapan F. Castro, Vietnam Başbakanı Pham Yun Dong (Üstte) ve Zambiya Devlet Başkanı Kenneth Kuanda'ye karşılıyor.

● 1955 Bandung, Nehru: "NATO Sömürgeciliğin koruyucusudur. Böyle bir bloka katılma bir Asya-Afrika ülkesi için affedilmez bir küçük düşmedir."

lenilmedik bir gelişme göstermiştir.

BANDUNG'TAN HAVANA'YA BAĞLANTISIZLAR

I. Bağlantısızlar Doruk Toplantısı, Bağlantısızlar hareketinde temel taşı işlevini gören Yugoslavya'nın başkenti **Belgrad** da 25 ülkenin katılmasıyla yapılmıştır. Bu Doruk'da Nehru'nun hazırladığı karar tasarısı kabul edilmiştir.

Silahlanma yarışının durdurulması isteminin vurgulandığı bu ilk Doruk Toplantısı'nı, Kahirede **Nasır** ve Seylan Başbakanı **Bandaranaike**'nin çağırısıyla 1964'de **Seylan**'ın başkenti **Colombo**'da yapılan doruk izledi. Bu Doruk Toplantısına **47 ülke** ve gözlemci konumundaki **10 ülke** katıldı. Üçüncü Doruk Toplantısı ise 1970 yılında, **Zambiya**'nın başkenti **Lusaka**da yapıldı. Bu Doruk Topluntısına **54** ülke ve **7 Latin Amerika** ülkesi ile **Finlandiya, Afrikadaki Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin** temsilcileri ve **Güney Yemen** gözlemci olarak katıldılar.

Bağlantısız Ülkeler Doruk Toplantılarından dördüncüsü, bu hareketin büyük bir sıçrama kaydettiği toplantı olarak kabul edilmektedir. 1973 yılında **Cezayir**'de yapılan Doruk Toplantısına **76** ülke katıldı. Bu, harekete katılan ülkelerin sayısında büyük bir sıçramanın somut göstergesidir. Cezayir Doruğunu ayrıca 9 da gözlemci ülke izlemiştir. Toplantıya ayrıca **BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, FKÖ Lideri Yaser Arafat, 14 Ulusal Bağımsızlık** hareketinin temsilcileri ve Porta Riko Sosyalist Partisinin lideri katılmışlardır.

Cezayir doruğu, Bağlantısızlar hareketinin büyümesi, güçlenmesi, kurumsallaşması, organlarının oluşması ve eylem alanının gelişmesi açısından gerçek bir sıçrama niteliği taşımaktadır.

● 1970 Lusaka Doruğu sonunda yayınlanan "Barış, Bağımsızlık, işbirliği ve Uluslararası İlişkilerin Demokratlaşması için Lusaka Bildirgesi" hareketin siyasal çizgisini netleştirmiştir.

3-8 Eylül 1979'da Havana'da yapılan **6. Doruk Toplantısı**'ndan önce **Sri Lanka**'nın başkenti Colombo'da yapılan 5. Doruk Toplantısı hareketin daha da yaygınlaşmasını getirmiştir.

Bağlantısızlar hareketinin karşılaştığı ağır sorunlara rağmen varlığını gelişerek koruyabilmesindeki en önemli etkenlerin başında, hareketin kurum ve organlarını üretmesinde, mücadele alanını belirlemesinde gösterdiği esneklik gelmektedir.

Bağlantısız ülkeler hareketi içinde Portekiz gibi NATO üyesi, Filipinler gibi SEATO üyesi ve Romanya gibi Varşova Paktı üyesi devletlerin yer alabilmesi bu esnek örgütlenmeye bağlıdır.

Herhangi bir askeri ittifakta yer alan ülkelerin, üye devlet yerine "konuk" statüsüyle yer almaları Bağlantısızlar hareketinin, gerçekte gevşek, esnek bir örgütsel bütünlük gösterdiğinin kanıtıdır.

LUSAKA DORUĞU DÖNÜM NOKTASI

Bağlantısızlar Hareketinin giderek kazandığı etkinlik, üyeleri birbirlerine bağlayan temeller de zaman içinde saptanan ilkeler doğrultusunda belirginleşmiştir. 1970 Lusaka Doruğu sonunda yayınlanan **"Barış, Bağımsızlık, İşbirliği ve Uluslararası İlişkilerin Demokratlaşması için Lusaka Bildirgesi"** Bağlantısızların siyasal çizgisini belirleyen ve **"Bağlantısızlar Yasası"** haline gelen bildirgedir. Bağlantısızlar hareketinin en yüksek ve en yetkili organı üç yılda bir toplanan doruk toplantılarıdır. İki doruk arasında toplanan Dışişleri Bakanları Konferansları da hareketin ikinci en yetkili organı durumundadır.

Bağlantısızlar hareketi, kuruluşundan bugüne gelene kadar sürekli bir gelişim göstermiştir. Başlangıçta Sosyalist Sisteme, Emperyalist sisteme kadar uzak olan hareket, zaman içinde hareketin içinde ulusal kurtuluş mücadelelerinin ya da halk savaşlarının sonunda ülkelerindeki yönetimleri devirerek yerine Anti-Emperyalist, Anti-Kapitalist yönetimler kuran ülkelerin yönlendiriliciğinde, sosyalist sistemle birlikte dünya barışı doğrultusunda davranan bir nitelik kazanmıştır.

Son Havana Doruğu, bu anlamda, Bağlantısızlar Hareketinin günümüzdeki konumunu açıklamada yararlı birçok somut gelişmeye sahne olmuştur.

Dünya Sosyalist Sistemin izlediği yumuşama ve silahsızlanma politikaları, bu anlamda, Bağlantısızlar Hareketinin Birleşmiş Milletler gibi çok önemli bir platformda sosyalist sistemle eşgüdüm içinde davranması sonucunu doğurmuştur.

TÜRKİYE VE BAĞLANTISIZLAR

Türkiye açısından bakıldığında, Bağlantısızlar hareketine karşı gösterilen soğukluk, Fatin Rüştü Zorlu'nun Bandung

Gündüz ÖKÇÜN
Dışişleri Bakanı

Konferansındaki görüşlerinin halâ egemen olduğu kanısını doğrular niteliktedir. Bağlantısızlar Hareketi gibi uluslararası siyasal çözümlerde belirleyici bir ağırlığı olan hareketi görmemezlikten gelircesine izlenen politikalar, Türkiye'nin dış politika sorunlarında sürekli olarak yenilgiye uğramasının önemli nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin bu konumuyla Bağlantısız Ülkeler Havana Doruğu'nun Kıbrıs sorunu ile ilgili kararlarına yönelttiği eleştiriler, gerçekçi görülemez.

Sosyalizme geçiş çağını yaşayan bir dünyada, soğuk savaş döneminin ilkel anti-komünizm silahını halâ geçerli bir politika sanan bir ülkenin, bu değişen dünya koşullarında derdini anlatabilmesinin olanağı bulunmamaktadır.

Bağlantısız ülkelerin esnek yapısı karşısında tavırsız kalan, harekete konuk ülke olarak dahi katılma yolunda çaba harcamayan Türkiye'nin, bu konumuyla Bağlantısız ülkeler Havana Doruğunun Kıbrıs sorunu ile ilgili kararlarına yönelttiği eleştiriler, gerçekçi görülemez.

HAVANA'DA KIBRIS VE TÜRKİYE'NİN TEPKİSİ

Bu toplantı Kıbrıs Sorunu ile ilgili olarak onaylanan karar metni, "Kıbrıs'ta eşitlik temeline dayanan görüşmelerin başlatılmasını" öngörmektedir. Siyasal Komitenin hazırladığı karar metninde, Kıbrıs'da dış müdahalelerin durdurulması, yabancı askerlerin Ada'yı terk etmeleri, göçmenlerin evlerine dönmeleri, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin egemenlik, toprak bütünlüğü ve bağlantısızlığına saygı gösterilmesi istenmektedir. Karar metninde ayrıca, Denktaş-Kipriyanu görüşmelerinde varılan anlaşmanın öngördüğü 10 ilke ve BM kararları çerçevesinde, toplumlararası görüşmelerin derhal başlaması da istenmektedir.

Bu karar metninin, Türkiye'nin soruna bakışına ters yanları bulunabilir. Ancak Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün kararı ile eleştirisi bu anlamda geçerli ve haklı değildir.

Ökçün karar tasarısını eleştirirken, toplantıda Kıbrıs Türk Toplumunun temsil edilmesini temel almaktadır. Gündüz Ökçün ayrıca Doruk Toplantısına katılan ülkelerin önemli bir bölümünün alınan kararı içtenlikle (!) benimsemedikleri inancında olduklarını da belirtmektedir.

Bu açıklamada öncelikle üzerinde durması gereken nokta, ülkelerin içtenlikle benimsemedikleri bir kararı onaylamalarıdır. Bağlantısızlar Hareketinin gelişim süreci, örgütsel yapısı, benimsenmeyen kararların onaylanmasına olanak vermeyecek ölçüde esnektir. Kaldı ki Türkiye gibi, hem bağlantısızlar hareketinin karşısında **NATO**, **CENTO**, **Enerji Ajansı** gibi Emperyalist-Kapitalist sistemin uluslararası askeri ve ekonomik örgütlerinde yer alıp hem de 3. dünya ülke-

Bağlantısızlar Hareketi Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda belirleyici çoğunluğu oluşturuyor...

lerine sırt çeviren bir politika izleyen bir ülkenin bağlantısızlardan kendi lehinde bir karar beklemesi gerçeklere uymamaktadır.

Dışişleri Bakanı'nın açıklamasından anlaşılan, Türkiye hâlâ Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Kıbrıs sorununa ilişkin olarak yapılan çeşitli oylamalarda, Türkiye'nin neden yalnız kaldığını gerçek temellerine oturtamamıştır.

Ne Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin ve ne de Türkiye'nin Bağlantısızlar Doruk Toplantısı'na katılmak doğrultusunda etkin çabaları olmamıştır. Hem hareketin dışında, hatta karşısında yer alıp, hem de alınan kararları beğenmemek çelişkili bir durumdur.

EKONOMİK BAĞIMSIZLIK VE HAVANA

Bağlantısızlar Hareketi siyasal bağımsızlığın önemini abartan, buna karşılık ekonomik bağımsızlığı geri plâna iten bir görüşten kaynaklanmıştır. Ancak zaman içinde bu görüşün yetersizliği ortaya çıkmış ve ekonomik bağımsızlık olmadan siyasal bağımsızlığın hem olanaksızlığı hem de yetersizliği anlaşılmıştır. Siyasal bağımsızlığın ekonomik bağımsızlıkla pekiştirilmesi hareket içinde yer alan ülkeler arasında giderek güç kazanan bir görüş haline gelmiştir. Ancak söz konusu ülkelerin çoğunda iktidardaki sınıf ve katmanlar, kapitalist sistemin özüne karşı çıkmamaya özen gösteriyor, sistemin dünya çapındaki işleyişi kendi lehlerine çevirmek gibi bir amaç güdüyorlardı. "Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen" kavramı bu amaçtan kaynaklanan bir görüştür. Sanayileşmiş Emperyalist ülkeler karşısında daha adil bir uluslararası ekonomik düzen istemi, sosyal ekonomik, siyasal sistem ve yapıları farklı ülkeleri birleştiren bir kavram olmuştur. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 77'ler diye bilinen gurubu, bu amaç çevresinde birleşen ülkelerden oluşmaktadır. Bu gurupta, Bağlantısızlara üye olmayan bazı ülkeler de yer almıştır. Sanayileşmiş ülkeler karşısındaki ortak çıkarlar, 3. Dünya ülkeleri arasında yakınlaşma ve dayanışmayı giderek artırmaktadır. Bu durum, sanayileşmiş ülkeler karşısındaki ortak ekonomik istemleri, siyasal konularda zaman zaman anlaşmazlıklara düşen kimi bağlantısız ülkelerin ortak bir platformda buluşmalarını kolaylaştırmaktadır. Ancak bağlantısız ülkeler arasında yeni yeni belirginleşmeye başlayan ve giderek güçlenme eğilimi gösteren tehlike, sanayileşmede belirli bir aşamaya varan ülkeler, petrolcüler ve en yoksul ülkeler arasındaki gerilimdir. Bağlantısız ülkeler arasındaki bu kutuplaşma sanayileşmiş ülkelerin işine gelmekte "Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen" ne geçişin yöntemini ve içeriğini belirlemelerini kolaylaştırmaktadır.

Ancak **Havana Doruğu** öncesinde emperyalistlerin beklediği bu bölünme gerçekleşmemiş, tüm önemli sorunlarda bağlantısızlar birliklerini güçlendirici sonuçlara ulaşmıştır.

DSF GÖZÜYLE AVRUPA SENDİKALAR KONFEDERASYONU

Dünya Sendikalar Federasyonu'nun (DSF) aylık yayın organı "Le Mouvement Syndical Mondial"i (Dünya Sendika Hareketi) 7. (1979) sayısında, ülkemizde çeşitli polemiklere konu olan Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ASK) ile ilgili bir değerlendirme yer almıştır.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 14-18 Mayıs 1979 tarihleri arasında Münih'te yapılan 3. Genel Kurulu'ndan sonra konfederasyondaki değişimleri değerlendiren ve Dünya Sendikalar Federasyonu'nun ASK'a bakışını ortaya koyan bu önemli yazıyı aynen yayınlıyoruz.

MADHAVAN ATCHUTAN-G.STERPİN

14-18Mayıs1979 tarihleri arasında **Münih**'te yapılan 3. **Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ASK) Genel Kurulu** Batı Avrupa'daki derin ekonomik bunalım (7 milyon işsiz) ve 10 Haziran Avrupa Parlamentosu seçimleri nedeniyle siyasal ağırlığın bulunduğu bir döneme denk gelmiştir.

Batı Avrupa'nın **18** ülkesinden **40 milyon** işçiyi temsilen **31 sendikadan** 200 delegenin katıldığı bu genel kurula geçmişte olduğundan daha ileri düzeydeki istemleri içeren bir eylem programının sunulması, dolaylı olarak göstermiştir ki; ASK, ekonomik bunalımın işçiler üzerindeki etkilerini hafifletmekte bugüne kadar zayıf kalmıştır.

Bu programda, sendikal eylemin öncelikle tam-çalışmayı sağlaması gerektiğinin **vurgulanmasına, liberalizmin ve Keynes'in denetimli enflasyon teorisinin iflâs ettiğinin belirtilmesiyle birlikte, planlı yatırım, çalışma koşullarının düzeltilmesi, iş saatlerinin kısaltılması, kadınlara eşit hak ve fırsat, göçmen işçilere tam vatandaşlık hakları tanınması ve genç işçilerin sorunlarına çözüm getirilmesine ilişkin istemler yer almaktadır.**

ASK, bugünkü durumuyla, Genel Kurul'da belirlenen stratejiyi uygulayabilecek midir? Ortak Pazar'ın umut bağladığı Avrupa Parlamentosu, Ortak Pazar'ın ekonomik ve sosyal çizgisini köklü biçimde değiştirmek için yeterli güce sahip olacak mıdır?

Bu sorunların mantığı, **ASK**'ın göstermeyi sürdürdüğü, Ortak Pazar organları ve siyasal güçleriyle girişmiş olduğu olumsuz deneylerin simgesinde yatıyor.

ASK ARTIK "KAĞITTAN KAPLAN" OLMAK İSTEMİYOR

ASK'na üye çok sayıdaki sendikal merkezin, ulusal düzeyde büyük güçler oluşturmasına karşılık (İngiltere'de **TUC** 10 milyon üyeye, İtalya'da **CGIL-CISL-UIL** 8 milyon üyeye, Batı Almanya'da **DGB** 7 milyon üyeye sahiptir) Batı Avrupa'da sendikal eylem alanında, ASK, üyelerinin güçleri oranında kendini göstermekten çok uzaktır.

CGIL Genel Sekreteri, Luciano Lama bu gerçeği kürsüden dile getirirken şöyle demiştir: "**Ülkemizde sahip olduğumuz gücü, işverenlere, çokuluslu firmalara ve Ortak Pazar'a karşı, Avrupa düzeyinde değerlendirmeliyiz.**" ASK'nın yeni başkanı, **Hollandalı** sosyal demokrat **Wim Kok** ise, "**ASK henüz işçilerin gözünde daha çok kâğıttan bir**

kaplandır" demiştir. Münih Genel Kurulunda, sayıları çok olmamakla birlikte, bünyesinde Fransız **CGT**, İspanyol **İşçi Komisyonları** ve Portekiz **İntersindical** gibi büyük ve güçlü ulusal merkezler bulunmadan ASK'nın gerçekten Avrupa sendika hareketini temsil edemiyeceğini söyleyenler de olmuştur.

Yeni Yürütme Kurulu'nun 1 yıl içinde sonuçlandırmakla görevlendirildiği bu eski ve önemli üyelik sorununun kongrede tartışılmamış olması bile, sınıf sendikacılığının genişletilmesine karşı ASK içinde büyük direnişin sürmekte olduğunu kanıtlamaktadır.

EYLEM BİRLİĞİNİN YOLU ENGELSİZ DEĞİLDİR

ASK'nun eylem gücünden söz ederken, bunun birlik ve dayanışma gibi belirleyici etkenlerinden de söz etmek gerekir. ASK'na bağlı kaç örgütün eylemi, belki de öbür üyelerin, sosyal anlaşmaların siyasal kurallarına bağlı kalma kaygıları nedeniyle ilgi görmemiştir. Ekonomik bunalımın, örneğin işsizliğin artık salt İtalya'ya özgü olmaktan çıkıp tüm batı Avrupa ülkelerini etkilemesi aşağı yukarı tüm sosyal anlaşmaların bütünlüğünü bozmuştur. (İngiltere'de son seçimlerde TUC'un sadece işçi ücretlerinin artışını durdurmaya yarayan gelirler politikasına egemen olamadığı görülmüştür.) Sorunların ortak bir hal almaya başlamasının eylem birliğini getirip getirmeyeceği sorulmaktadır şimdi.

Genel Kurul'da karar tasarıları komisyonun tasarı metinlerinde değişiklik yapılmasına ilişkin çetin tartışmaların olduğu söylenmektedir. Örneğin, genel

karar tasarısının 13'üncü bölümünde şöyle denilmektedir: "**ASK, gerek ulusal düzeyde, gerekse Avrupa düzeyinde hükümetlerin ve işverenlerin politikalarını dize getirmek amacıyla, grevler de olmak üzere, eylemler düzenleyecektir.**" Bu aradaki 'grevler de olmak üzere' bölümü, İtalyan delegasyonunun önerisi ile oylamaya koyulup kabul edildikten sonra asıl metne eklenmiştir. Buna karşılık aynı tasarının '**ayrımcılığa son**' başlıklı 5'inci bölümünde, göçmen işçilerin seçim hakkı sorununun çözümü için 5 yıllık bir süre tanınması istemi kabul edilmiştir. ASK içinde birlik bilincinin henüz uzak bir erek olduğunu gösteren buna benzer başka örnekler verilebilir.

DOKUZ DEĞİŞİK DİL

ASK'nun eski başkan **Heinz Oscar Vetter**'den yeni başkan **Wim Kok**'a kadar konuşma yapan tüm delegeler, Ortak Pazar bunalımının etkisindeki işçilerin sorunlarına daha duyarlı bir biçimde yaklaşılmasını istemişlerdir. ASK bugüne kadar Ortak Pazar hükümetleri ve kuruluşları önünde sesini tam duyaramamıştır.

Genel Kurul'un açılışı nedeniyle yaptığı basın toplantısında **Vetter** bile üç taraflı Avrupa Konferanslarını eleştirerek şöyle demiştir: "**uluslararası işsizliğe karşı mücadeleye büyük umutlar bağlanmıştı. Hükümetler belli bir politika izlememiş fakat 9 ayrı dilde konuşmuşlardır. İşverenler, kuşkusuz, Almanların etkisi altında kalarak sendikalarla Avrupa düzeyinde her tür yapıcı diyalogdan kaçınmışlardır.**"

Ortak Pazar Bakanlar Konseyi Başkanı Robert Boulin, Avrupa Parlamentosu Başkanı Emile Colombo, Avrupa Toplulukları Komisyonu Başkanı Roy Jenkins gibi önemli kişilerin onurlandırdığı ASK Genel Kurulu, ASK Sekreterlerinden L. Spandelin'in dediği gibi, önemli bir Ortak Pazar organından şamar yemiştir. Kongrenin Münih'te açılmasından iki gün sonra, ASK karar tasarılarından en önemlisi olan **35 saatlik iş haftası** konusunun görüşülmesi, Ortak Pazar Sosyal Güvenlik Bakanlar Konseyi'nce ertelenmiş, yani uygulamada reddedilmiştir.

Ortak Pazar Parlamentosu'nun Batı Avrupa işçi sınıfının sorunlarını üstlenip savunabilecek durumda olup olmadığını gelecekte göreceğiz. Bugüne kadar Batı Avrupa işçi sınıfı, Ortak Pazar kuruluşlarının, bunalımın işçiler üzerindeki etkilerini hafifletecek tüm önerilere kulak tıkadığına tanık olmuştur.

İŞSİZLİĞE KARŞI ÜÇ YÖNLÜ POLİTİKA

Yeni başkan Wim Kok'un Kongre'nin kapanışında yaptığı konuşmanın, özellikle, Batı Avrupa işçilerini etkileyen sorunları ilginç bir biçimde irdelediği söylenebilir. Wim Kok şöyle demiştir: "**Batı Avrupa, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana böyle bir bunalım yaşamamıştır. Bu bunalımın sonuçları, bunlara en az katlanmak durumunda olanların başına yıkılmaktadır. Çok yüksek olan işsizlik oranı aramızda en zayıf durumda olanları etkilemektedir: kadınları, gençleri, sakatlar, göçmen işçileri...**" Wim Kok,

"ASK sözlüğüne ilk kez olarak "**grev**" sözcüğünün girmesi önem taşımaktadır.

Ancak ASK sözlüğüne girmesi gereken daha başka sözcükler de vardır."

Kongre'de belirlenen eğilimleri değerlendirirken, ASK'nun işsizliğe karşı izleyeceği politikanın üç yoldan ilerlemesi gerektiğine işaret etmiştir: teknolojik yeniliklerin seçimi ve denetimi, özellikle kamu kesiminde yeni iş yaratmak için gerekli finansmanın ekonomik temelinin genişletilmesi ve haftalık çalışma saatlerinin göreceli olarak 40 saatten 35 saate indirilmesi ve yeni iş dağıtımı.

Wim Kok'un da kabul etmek zorunda kaldığı gibi, bu politikanın gereği batı Avrupa'da işsizliği ortadan kaldırmak olmayıp işsizliğin artmasını ölemektir. Bu da, politikanın gerçekleştirilmesini önleyecek her engelin ASK'nun çabalarını Sisiype'ninkilere döndürecek demektir.

SİLAHSIZLANMA ÖNEMLİ DEĞİL MİDİR?

Tüm bu gözlemlerden sonra ASK Genel Kurulu'nun işsizliğin yanı sıra ekonomik bunalımın öbür etkenlerini de daha iyi bir biçimde gösterecek sorunları tamamen bilmezlikten gelişini anlamak güçtür. Özellikle, silahsızlanma sorunu ve de Batı Avrupa ülkeleri ile sosyalist ülkeler arasındaki işbirliğini düşünüyoruz. Kongrenin yapıldığı sırada, Münih Sheraton Oteli koridorlarında bu boşlukları anımsatan sesler duyuluyordu. Biz de bu konuda TUC delegesi Ray Bucton'un şu görüşlerini alabildik: "Bu arada **yumuşama, dünya barışı ve doğu-batı işbirliği gibi çok önemli sorunların bir kez bile dile getirilmediğine üzüntüyle işaret etmek isterim. Bugün milyonlarca işsizimiz vardır. Oysa kitlesel kırım silahlarının üretimi için astronomik miktarda paralar harcanmaktadır. Bu sorunlar çözümlenmeden, işsizlik sorununu çözmek olası değildir.**"

ASK sözlüğüne ilk kez olarak "**grev**" sözcüğünün girmesi önem taşımaktadmır. Ancak ASK sözlüğüne girmesi gereken daha başka sözcükler de vardır.. Böylece ASK'nun stratejisi daha somut ve mücadele biçimleri daha etkin olabilecektir.

UITBB GENEL KURULU VARŞOVA'DA YAPILDI

DSF'ye bağlı Yapı, Yapı Malzemesi ve Ağaç Sanayi İşçi Sendikaları Uluslararası Birliği (UITBB)nin 3-8 Eylül 1979 tarihleri arasında Polonya'nın başkenti Varşova'da yapılan 8. Genel Kurul'na Türkiye'den bu örgüte üye sendikaları temsilen Keramik-İş Sendikası Genel Başkanı ve DİSK Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktulgalı ile Devrimci Yapı-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Çetkin, Hürcam-İş Sendikası Mali Sekreteri Burhan Çiftçi katılmışlardır. Genel Kurul'da ayrıca, 30-31 Ağustos 1979 tarihlerinde yapılan son Genel Kurul'unda UITBB'ye katılma kararı alan Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasırcı bulunmuştur.

Genel Kurul sırasında Yunanistan, Yapı ve İlgili İşkolları İşçileri Federasyonu (ESAK), Kıbrıs Yapı, Ağaç ve Genel İşçi Sendikası (PEO) delegasyonları ile çeşitli temaslarda bulunan Mustafa Aktulgalı , bu iki örgütle ortak bir bildiri imzalamıştır. PEO'yu temsilen N.Messaritis, ESAK'ı temsilen N.Dzanidekis ve Mustafa Aktulgalı'nın imzaladığı ortak bildiri şöyledir:

● DİSK, Yunanistan ve Kıbrıs örgütleri ile ortak bildiri yayınladı.

"

ORTAK BİLDİRİ

UITBB'nin 3-8 Eylül 1979 tarihleri arasında Polonya'da, Varşova'da yapılan Uluslararası Kongresinde Kıbrıs Yapı, Ağaç ve Genel İşçi Sendikası (PEO), delegasyonları Türkiye (DİSK) ve Yunanistan Yapı ve İlgili İşkolları İşçileri Federasyonu ayrıca bir araya gelerek, ülkelerindeki politik, sosyal ve ekonomik koşullara ilişkin bilgi alış-verişinde bulundular. Ayrıca Orta Doğu ve dünyadaki gelişmeleri de gözden geçirdiler.

Delegasyonlar, barışa ve yumuşamaya (detant) bağlı olduklarını kuvvetle belirttiler ve genellikle dünyada ve özellikle Orta Doğu ve Ege Denizi ve Arap Körfezindeki emperyalist manevraları mahkum ettiklerini açıkladılar. Gerçek ulusal bağımsızlık, sosyal özgürlük ve

demokrasi için mücadele eden İran ve Afgan halklarını desteklediklerini bildirdiler. Kendi özgür ve bağımsız devletlerini kurmak emellerinin gerçekleşmesi için mücadele eden Filistin Arap halkını tam ve kayıtsız şartsız olarak desteklediklerini açıkladılar. Delegasyonlar şundan emindirler ki, Arap birliğini parçalamak isteyen emperyalist ve zionist manevralar başarıya ulaşamayacaktır. Delegasyonlar, Kıbrıslı Rum işçilerle Kıbrıslı Türk işçileri bağdaştırma alanındaki sağlanan ilerlemeyi selâmlarlar. Bu yöndeki çabalar sürdürülmelidir. Çünkü Kıbrıs'ta her iki topluluk halkları arasında barışın ve dostluğun geri gelmesi için bu çabalar en güçlü ve sağlam temeli oluşturmaktadır. Delegasyonlar, Kıbrıs sorununun adil, barışçı ve demokratik çözümü için ve her iki topluluğun çıkarlarının hesaba katılacağı ve sayılacağı, bağımsız, hükümran, bağlantısız, ülke bütünlüğüne sahip ve askerisizleştirilmiş (demilitarize olmuş) bir Kıbrıs için çalışmayı sürdüreceklerini belirtirler. Delegasyonlar, Enosis'e, bölünmeye ve Ada'nın bir parçasının ya da tümünün herhangi bir devlete bağlanmasına karşıdırlar.

Delegasyonlar, temaslarını sürdürme, deneyim ve bilgi alış-verişinde bulunma ve ülkelerinin ve tüm dünya işçilerinin birliği için çalışma arzusunda oldukarını belirtirler. ”

N.MESSARİTİS
Kıbrıs PEO

Mustafa AKTULGALI
DİSK

N.DZANİDAKİS
Yunanistan ESAK

DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve Keramik-İş Genel Başkanı M. Aktulgalı, Hürcam-İş Mali Sekreteri B. Çiftçi ve DİSK Genel Sekreter Yardımcısı S. Pamukçu Genel Kurulda...

5.6.7.8. BÖLGE TEMSİLCİLİK KONSEYLERİ TOPLANDI

6. BÖLGE KONSEYİ

DİSK, 6. Bölge Konseyi 2.9.1979 günü toplanmıştır.

Divan Başkanlığına oybirliğiyle DİSK 8. Bölge Temsilcisi İsmet CANTEKİN, üyeliklere, GENEL-İŞ 12. Bölge Merkez Şube Başkanı Hikmet SELET, GENEL-İŞ Afyon Şube Başkanı A. Osman KARCI ve KERAMİK-İŞ Eskişehir Şube Başkanı Kemal ÇELİK seçilmiştir.

DİSK Eskişehir Bölge Temsilcisi Rafet DEMİRTEL yaptığı açış konuşmasında özetle şöyle dedi:

"Bölgemizde de DİSK'in tüm ülke çapında olduğu gibi yoğun bir örgütlenme çalışması sürmektedir. Otobüs işletmeleri işyerinde, tarım işkolunda özellikle Keramik-İş Sendikamızın yörede başarılı çalışmaları olmuştur. Önümüzdekiz günlerde, Tekstil, yapıcılık,

gıda ve kağıt işkollarında bölgede örgütlenme çalışmalarına hız verilecektir. Artık bölgede DİSK'in bayrağı dalgalanmaktadır. Görevimiz bu bayrağı daha yaygınlaştırmak ve tüm işyerlerine dikmektir. Konseyimizin bu çalışmalara hız katacağına inanıyoruz."

Konsey çalışmalarına verilen önergelerle karar tasarıları sunulmuş ve aşağıdaki kararlar oybirliğiyle kabul edilmiştir:

KARARLAR

KARAR-I

İşçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle örgütü DİSK'in tüm ülke çapında örgütlenmesi çığ gibi büyüyor. Her geçen gün ülkenin dört bir yanından işçiler DİSK saflarına koşuyor. Böylesi yoğun bir örgütlenme döneminde sermaye ve onun güdümündeki gerici faşist güçler, işçi sınıfımızın sendikal birliğinin DİSK çatısı altında oluşumunun önüne geçmek için tüm güçleriyle çaba harcıyorlar.

Özellikle önümüzde 100.000'ler ce işçinin yaklaşan yetki ve sözleşme dönemi öncesinde sermayenin DİSK'e ve DİSK'e bağlı sendikalara karşı saldırısı daha da artıyor. Son günlerde çeşitli iş kollarında yoğunlaşan lokavt uygulamaları sermayenin bu anlamda planlı ve sistemli saldırısının somut kanıtı olmaktadır.

Konseyimiz;
Özel olarak İstanbul'da ÜLKER işyerinde 1200 DİSK üyesine karşı uygulanan lokavta karşı, genelde tüm lokavt uygulamalarına ve işten çıkarmalara karşı mücadelesini geliştirerek sürdürmeye, lokavtın bir insanlık suçu olduğu gerçeğinden hareketle lokavtın yasaklanması ve işçi sınıfının grev hakkına karşı getirilen sınırlamaların ortadan kaldırılması, dayanışma grevi-genel grev haklarının yasalaşması için yoğun bir çalışma içersine girilmesini karar altına alır.

KARAR-II

Bölgemizde değişik işkollarında çalışan işçilerin DİSK'e bağlı sendikalarda örgütlenmeleri gelişerek sürmektedir. Bölgemizdeki bu gelişmeler ülkemizin genelindeki gelişmelerden farklı değildir.

Konseyimiz;
Bugüne kadar sarı, uzlaşmacı sendikaların çemberlerini kırarak DİSK saflarına koşan ESKİŞEHİR SÜMERBANK işçilerinin mücadelesini sonuna kadar desteklediğini bildirmeyi ve bu mücadeleyi yürüten Sümerbank'ın yiğit işçilerini DİSK saflarında görmekten duyulan coşkuyu açıklamayı görev bilir.

KARAR-III

Konseyimiz, işçi sınıfımızın ekonomik-demokratik mücadelesinde önemli bir silah olan grev hakkını, Dural Otelinde başarı ile yürüten grevci Oleyis üyeleriyle dayanışmasını bildirir.

Yapılan seçimler sonucunda, DİSK 6. Bölge Temsilciliğine Rafet Demirtel seçilmiştir.

7. BÖLGE KONSEYİ

DİSK 7. Bölge Konseyi 2.9.1979 günü toplanmıştır. Divan Başkanlığına Sefer Güvenç, Başkan Yardımcılıklarına Zeki Yaşar Tiryaki, Mehmet Hiçyılmaz ve yazmanlıklara Şehel Aydın ile Yakup Odabaşı oybirliği ile seçilmişlerdir.

Konseyin açılış konuşmasını Aydın Yeşilyurt yapmıştır.

Samsun Bölgesindeki işçi sorunlarını dile getiren Aydın YEŞİLYURT konuşmasında özetle şöyle demiştir:

"Bölgemizdeki işçi sorunlarını Türkiye işçi sınıfının sorunlarından ayrı değerlendirme olanağı yoktur. Türkiye işçi sınıfı önünde duran engeller ve sorunlar ne ise, bölgemiz emekçileri de aynı engeller ve sorunlarla karşı karşıyadır. Ancak yine de bölgemizde; gerek sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin yaygınlaşması, gerekse diğer bölgelerde varolan hareketle kıyaslandığında, değinilmemiş birtakım sorunların varlığı ve büyük bir ihmalkârlığın doğurduğu geri bir yapıyla karşı karşıya bulunmaktayız.

"Örgütümüz DİSK, faşizme, emperyalizme ve tekellere karşı olan, demokratik güçlerin güç ve eylem biriğini sağlayacak ilkeler ışığında tüm demokratik örgütler ile ortak bir platform oluşturarak, bağımsızlık-demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde onurlu yerini almıştır.

"Bölge Temsilciliğimizde, genel merkezimizin çizdiği alanlar ve tesbit ettiği ilkeler çerçevesinde güç ve eylem birliği çalışmalarını eksikliklerimize rağmen yürütmeye çalışmıştır. İleriki dönemlerde bu çabalarımızı daha da yoğunlaştıracağımızdan, kalıcı-ilkeli güç ve eylem birliği yaratacağımızdan eminiz."

Divana verilen önergeler sonucunda aşağıdaki kararlar oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KARARLAR

KARAR-1

.....Konseyimiz DİSK Genel Başkanı A. BAŞTÜRK ve DİSK'e bağlı 14 sendikanın da desteklediği görüşleri; işçi sınıfımızın sendikal birliğinin DİSK çatısı altında sağlanabileceğini bunun aksi tavrın işçi sınıfımıza ihanet olacağını, burjuvazinin çıkarlarına hizmet edeceğini belirterek Konseyimizce karar altına alınmıştır.

KARAR-2

Türk Ceza Kanunu'nun 141 ve 142. Maddeleri işçi sınıfımız ve tüm diğer emekçi sınıflar üzerinde uygulanan düşünce ve örgütlenme yasağının başlıca araçlarıdır. Bu faşist yasa maddelerinin demokratik bir yargı ve Anayasa ile bağdaşması mümkün değildir.

Demokrasiye karşı, faşizmi,

emeğe karşı sermayeyi, özgürlüklere karşı baskı ve zulmü savunmak için konulmuş olan 141. ve 142 Maddeler TCK'ndan ayıklanmalıdır.

KARAR-3

.....DİSK'in örgütsel birliğini titizlikle korumayı ve güçlendirmeyi, sendikal hareketimiz içinde ayrılıklar yaratmak isteyen akımlara karşı mücadele etmeyi görev sayıyoruz.. Bu da, sınıfımızın DİSK çatısı altında birliğini gerçekleştirme mücadelemizde DİSK, Türk-İş arasında, sınıfımızın çıkarları doğrultusunda iş ve eylem birliğinin kurulması yönündeki çabalarımızı birleştirmenizi gerektirir.

KARAR-5

Merkezi platform çerçevesinde sürdürülen, bölgemizde de bu ortak platforma katılan örgütlerin birimleriyle;

Faşist cinayetlerin sorumlusu olan,

— MHP, ÜGD, MİSK gibi örgütlerin dağıtılması ve yöneticilerinden hesap sorulmasını,
— Gizli faşist odakların, başta kontr-gerilla olmak üzere dağıtılmasını ve hesap sorulmasını,
— 15-16 Haziran kutlamaları dolayısıyla Diyarbakır'da sendikamız üyelerine işkence yapanlardan hesap sorulmasını,
— Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde ırkçı-milliyetçi baskıların kaldırılmasını,

bu uğurda yığınsal eylemler örgütlendirilmesini zorunlu görür.

KARAR-6

Konseyimiz, bir insanlık suçu olan lokavtların 275 sayılı yasadan çıkarılması için etkili mücadele yapılmasını ve son günlerde yoğunlaşan bazı işkollarındaki lokavtların ve tensikatların kınanmasını karar altına alır.

Yapılan seçimler sonucu, DİSK 7. Bölge Temsilciliğine Aydın Yeşilyurt seçilmiştir.

5. BÖLGE KONSEYİ

9.9.1979 günü Kocaeli Bölgesi Temsilciler Konseyi toplandı. Divan Başkanlığına seçilen DİSK Örgütlenme Daire Başkanı Tuncer KOCAMANOĞLU yaptığı açış konuşmasında özetle şöyle dedi:

"Yaşadığımız olaylar, mücadelemiz için gerekli dersleri çıkartmamızı zorunlu kılmaktadır. IMF ve diğer emperyalist finans kuruluşlarıyla yapılan görüşmeler, tüm kitle iletişim araçlarıyla halka kurtuluş yolu olarak gösterilmek isteniyor. Yeşil ışık yandı, yanacak, yanmazsa biz yanacağız gibi sözler, ortalığı toz duman ediyor.

"IMF'nin dayattığı koşullar, işçi ücretlerinin dondurulması, köylünün ürünlerine verilecek taban fiyatlarının en alt düzeye indirilmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanması, sanayi yatırımlarının, yerinin, cinsinin ve boyutlarının çok uluslu tekellerce belirlenmesidir.

"İşte bu koşullar altında, ara seçimlere giderken bir yandan da işçi sınıfımız büyük toplu sözleşme mücadelelerine hazırlanıyor.

"Burjuvazinin içinde bulunduğumuz dönemde yoğunlaşan saldırılarının bir başka göstergesi de giderek yaygınlaşan lokavt uygulamaları, hileli işyeri kapatmaları ve toplu işten çıkartmalardır. Lokavtlar, bir tehdit ve baskı aracı olarak kullanılmak istenmektedir."

Daha sonra yapılan seçimlerde Kocaeli Bölge Temsilciliğine Tayyar ELMAS seçilmiştir.

8. BÖLGE KONSEYİ

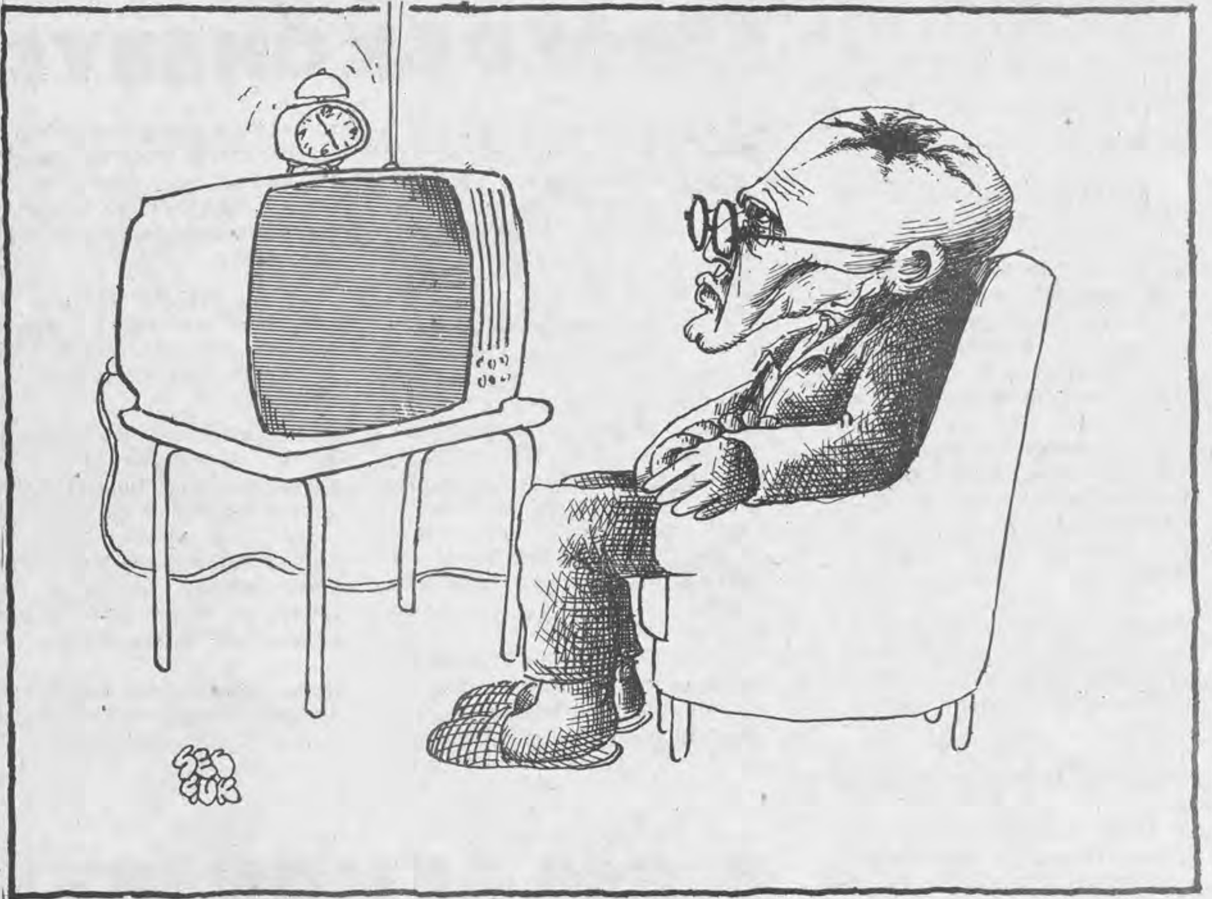
DİSK 8. Bölge Konseyi 16.9.1979 tarihinde toplanmıştır. 8. Bölge Temsilcisi İsmet CANTEKİN'in açış konuşmasıyla başlayan Konseyde Divan Başkanlığına, DİSK Örgütlenme Dairesi Başkanı Tuncer KOCAMANOĞLU seçilmiştir.

Genel kurulda aşağıdaki karar tasarıları oybirliğiyle kabul edilmiştir:

1. İstanbul'da Ülker Fabrikasında, İnter Continental Otelinde uygulanan lokavtların bir benzeri Bursa'da Maysan işçilerine uygulanmıştır. DİSK 8. Bölge Temsilcilik Konseyi, yaygınlaşan lokavtlara ve toplu işçi kıyımına karşı başlatılan mücadele kampanyasının Bölgemizde de DİSK'in öncülüğünde yürütülmesini, Lokavt'a ve kıyıma uğrayan tüm işçi arkadaşlarımızın aktif olarak desteklenmesine karar verir.

2. Emperyalizme bağımlı tekelci sermaye tarafından desteklenen faşist örgütlerin tetör ve cinayet ortamını sürdürmek için her yola başvurdukları, Türkiye'nin her köşesinde özel olarak Doğu ve Güneydoğu'da yoğun bir biçimde süren anti-demokratik uygulama ve baskıların arttığı, işsizlik ve pahalılığın giderek yoğunlaştığı Türkiye'de sömürü, baskı ve zulme hedef olan emekçi sınıf ve tabakaları temsil eden örgütlerin DİSK öncülüğünde biraraya gelerek oluşturdukları DEMOKRATİK PLATFORM aracılığı ile emperyalizme, şövenizme ve faşizme karşı ülke çapında yürüttükleri mücadelenin bir parçası olarak, DİSK 8. Bölge Konseyi, Bölgemizde Demokratik Platforma katılan örgütlerin birimleri ile, faşist cinayet şebekelerinin saldırı ve terör uygulamalarının püskürtülmesi, iş ve yerleşim merkezlerindeki faşist işgalin kırılması için kitlesel bir şekilde ortak mücadele edilmesine karar verir."

Yapılan seçimler sonucunda DİSK 8. Bölge Temsilciliğine İsmet CANTEKİN seçilmiştir.

TELEVİZYONUN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Çocuklar ve Televizyon, siyasal ve kültürel yaşamın etkilenmesinde 20. yüzyılın en güçlü silahlardan biri olan TV'nin çocuklarımız üzerindeki etkileri, TOKYO'da yapılan ULUSLARARASI GÖRSEL-İŞİTSEL İŞÇİ SENDİKALARI FEDERASYONU (FİSTAV) Yönetim Kurulunda tartışılmıştır.

Merkezi Fransa'da, **PARİS**'de bulunan, **ULUSLARARASI GÖRSEL-İŞİTSEL İŞÇİ SENDİKALARI FEDERASYONU (FİSTAV)** Yönetim Kurulu 12-15 Haziran 1979 tarihleri arasında Japonya'da, **TOKYO**'da toplanmıştır.

Bu işkolundaki işçileri örgütleyen **İngiliz, Polonya, Japon, Fransız, Fin, Demokratik Almanya, Irak** ve **Sovyet** sendika temsilcilerinin katıldığı bu toplantıda ele alınan bir konu **"Çocuklar ve Televizyon"** idi. Bu sayımızda, bu konuda FISTAV Yönetim Kurulunda kabul edilen Karar Örneği ile Japon ve Sovyet delegelerinin konuşmalarını yayınlıyoruz.

"Japonya'da çocuklar günde 2,5 saat TV seyretmektedirler. Bu, yılda 1000 saat yapar ve hemen hemen çocukların ilkokulda geçirdikleri süreye eşittir."

JAPONYA TAKAO SUMII: (FISTAV G.Başkan V.)

New York Dünya Fuarı'nda ilk TV yayınını gördüğümüzden bu yana **kırk yıl geçmiş bulunuyor.** Bu kırk yıl içersinde, 20. yüzyılın büyük buluşu olarak TV büyük ilerleme sağlamıştır. TV salt siyasal yaşamı değil, aynı zamanda kültürel yaşamı ve toplumu da çok etkiliyor.

TV'nin gelişmesi dünyanın her yanında TV seyircilerinin sayısının hızla artması sonucunu doğurmuştur, fakat şu da bir gerçektir ki, **TV hastalarının başında her yaştan çocuklar gelmektedir.** TV üzerine düşen görevi yerine getirdiği zaman, çocukların yakın **dostu** ve **öğretmeni** olarak çok yararlı bir rol oynayacaktır.

Ne yazık ki, Japonya'da günümüzde **TV teçimsel** (ticari) bir işgal altındadır ve bu durum çocukları kötü etkilemektedir. Ortalama olarak Japonya'da **çocuklar günde 2,5 saat** TV seyretmektedirler. Bu, **yılda 1.000 saat** yapar ve hemen hemen çocukların ilkokulda geçirdikleri süreye eşittir. Bundan başka, son yıllarda, ikiden fazla TV'na sahip olan ailelerin sayısı arttığından, şimdilerde çocukların % 20 ile 30'unun "özel TV'ları" bulunmaktadır. Böyle olunca çocukları TV'nun önünden ayırmak daha da güçleşmektedir.

Tokyo'da, sabah 6'dan ertesi sabah bir yada iki'ye kadar sekiz kanal üzerinden yayın yapılmaktadır. Bunun sonucunda, dünyada TV seline tutulan çocukların başında Japon çocukları gelmektedir.

Bu arada, son yıllarda, tüm TV istasyonlarının akşam ya da gece yayınlarında çocuk programlarını artırdıklarına da değinmek gerekir. Bunun nedeni de, çocukları eğlendirecek bir programın ya da çizgi filmin çok tutulmasıdır. Tokyo'da 18.00-20.00 arası çocuklar için 30'dan fazla çizgi film programı yayınlanmaktadır. Bundan başka, tüm bulmacalı programlar, komik şovlar ve müzik programları hep genç seyirciler gözönüne alınarak yapılmaktadır.

Japonya'daki çocuk programları arasında bazıları, küçüklerin ya da okul eğitimi açısından, olumludur. Ne yazık ki bunlar yeterli sayıda değildir. TV'na yöneltilen eleştirileri şöyle özetleyebiliriz:

a) Çocukların **uzun süre TV seyretmeleri** normal günlük yaşamlarını olumsuz etkilemektedir. Bu durum **çocukların konuşmalarının gelişmesinin gecikmesine ve çocukların içedönük olmasına** yol açabilir,

Televizyonun çocuklar üzerindeki etkisi:

b) Sık sık **şiddet** ya da **kötülük** sahneleri gören küçüklerin ve çocukların bunları taklit etmek istemeleri olasılığı vardır;

c) **Uzay savaşlarını** ele alan filmler savaşa yönelik bir ruh oluşturabilir;

d) **Analar, babalar, polisler** ve **caniler** öyle standart biçimde ele alınmaktadırlar ki, bunlar gerçek toplumun çeşitliliğini yansıtmaktadır;

e) **Gerçek dünyanın** türlü sorunlarını çocuklara sunan çok az program vardır;

f) Bir çok program çocukların reklamları öbür programlarla karıştırmalarına yol açacak biçimde verilmektedir ve çocuk programlarındaki reklâm gereğinden daha çok olmaktadır. **Çocuklar reklâm sömürüsüne konu olmamalıdırlar;**

g) TV reklâmları yüzünden çocuklar çok miktarda şekerli (çukulata, vb) ve tuzlu (cips, vb) yiyecek yemek zorunda

bırakılmaktadırlar. Bu da sağlıklarına zarar vermektedir.

Japon Ticari Yayın İşçileri Sendikaları Federasyonu'nun girişimi ile, anneleri, tüketicileri, seyircileri, TV ve reklâm işçilerini temsil eden 23 örgüt geçen sonbaharda biraraya gelerek TV ve **Çocuklar için Reklâmları Düzeltme Bağlantı Konseyi**'ni kurdular. Bu kampanya sonucu TV programlarının düzeltilmesi için kamuoyu açısından büyük önem kazanmıştır.

"SSCB'de tüm çocuk yayınları, Eğitim Bakanlığı, gençlik örgütleri ve özellikle sendikalarla birlikte hazırlanır"

SSCB Mikhail PASHKOV:

Bize göre çocukların **kendilerine özgü düşünceleri**, duyguları ve olaylara bakış biçimleri vardır. Bu nedenle ülkemizdeki her iletişim aracının çocuklar için ayrı bir **"bölümü"** vardır.

Başından beri TV çocuklarla ilgilenmiştir. Otuzların sonunda çocuklar için kukla yayınları, konserler ve özel bilimsel yayınlar vardı zaten. Altmışlarda, SSCB merkezi televizyonu Avrupa çocuk yayınlarının önderi olmuştu. 1968'de, 940 yayında 1000 kadar saat her ay çocuk yayınlarına ayrılmıştı. Tüm çocuk yayınları, **Eğitim Bakanlığı, gençlik örgütleri** ve özellikle **sendikalarla** işbirliği halinde hazırlanır. Çocuk psikolojisi uzmanları, uzmanlaşmış müdürler, ünlü aktörler ve sendikalarla öbür örgütlerin temsilcileri hem programlar hazırlanırken, hem de satın alınacak programlar seçilirken fikirlerini açıklarlar.

Doğaldır ki, yaşa göre ilgi de değişir. Örneğin, buluğ çağına girenler aşk konulu programlar isterler. Televizyonda hergün karmaşık insani duyguları ele alan film ya da oyun gösterilir. Çocukların televizyon aracıyla harekete geçirilen istek ve duygularını anlamalarına, irdelemelerine ve geliştirmelerine yardımcı olmaları için anne ve babalarla temas kurulur. Buluğ çağına erişenler **politik bilgi veren** yayınlarla da ilgilenirler.

Televizyonun çocuklar üzerindeki etkisi:

Çocuklara ufak bir ekrandan hitap edilirken sözümüz onların geleceklerini ilgilendirmektedir. Onun için sendikamız bu soruna bu kadar önem vermektedir ve çocuk yayınlarında çalışan televizyon işçilerinden bu kadar çok çaba göstermelerini istemektedir.

Şuna inanıyoruz ki, FISTAV ın bu konuyu Yönetim Kurulu gündemine alması sonucu ulusal sendikalar çocuklara ilişkin çalışmalara daha çok ilgi göstereceklerdir. Aynı biçimde, UNESCO ve ILO gibi uluslararası örgütler ve de hükümetler de bu konuya daha çok dikkat edeceklerdir.

KARAR

ÇOCUKLAR VE TELEVİZYON

Çocukların fiziksel ve düşüncel gelişmelerinde yaygın bir etkisi olan televizyonun önemini kabul eden ve görsel ve işitsel yayınlardan sorumlu olan **FISTAV** üyesi örgütlerin bu alanda gerekli uluslararası girişimlerde bulunacakları umudunu besleyen ve özellikle Japon ve Sovyet ögrütlerince yapılan önerileri kabul eden Yönetim Kurulu:

— UNESCO'dan, televizyonun çocukların üzerindeki etkilerine ilişkin bir uluslararası araştırma yapmasını ve hükümetlerden de bunun sonuçlarına olumlu cevap vermesini isteyecektir;

— Ulusal ve uluslararası çeşitli yayın örgütlerinden çocukların televizyon programları konusunda **uluslararası yarışma** açmalarını isteyecektir;

— Çocuklar ve televizyon konusunda **uluslararası bir sempozyum** düzenlemek için her türlü çabayı gösterecektir;

FISTAV Yönetim Kurulu bu toplantısında çocuklar ve televizyon ile ilgili olarak şu ilkeleri kabul eder:

a) İster belgesel, ister ticari olsun, televizyon çocuk programları, sanata ve öğretime ilişkin görüşmelerden hareket edilerek yapılmalıdır;

b) Televizyon, dünyanın her yanındaki çocukların kalplerine savaşlara karşı duran ve barışa özenen fikirler doldurulmalıdır;

c) Çocuk programlarında reklâmlar en azına indirilmelidir.

DEV MADEN-SEN

BÜTÜN ENGELLERE RAĞMEN ÖRGÜTLENME SÜRÜYOR

DİSK Dev Maden-Sen'in Bigadiç'te DİSK'in desteklemesiyle örgütlenme çalışmaları düzenli oldu. Dev-Maden-Sen'in örgütlenme çalışmalarıyla Türk-İş üyesi Mataş—İş'ten istifalar yarıya yaklaştı. Mataş-İş'in Genel Başkanı Rafet Koylan, AP Balıkesir İl Başkanıdır. Koylan ve ekibi Dev Maden-Sen'in örgütlenme çalısmalarını engellemek için tüm yollara başvuruyorlar. 29 Ağustos'ta Dev Maden-Sen üyesi işçilere Koylan'ın adamları saldırdı. Olay sırasında Dev Maden-Sen üyesi birçok işçi yaralandı. Ancak Mataş-İş Baştemsilcisine "ölüm tehlikesi" taşıyan yaralanma diye rapor alındı. Hastanede ayakta tedavi gören Baştemsilcinin aslında birkaç önemsiz sıyrıktan başka bir yarası yoktu. Bu olay üzerine Dev Maden-Sen Sendikasının örgütlenme çalışmalarına öncülük eden 4 işçi gözaltına alındı. Ve hâlâ Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesinde bulunmaktadırlar.

DİSK-Dev Maden-Sen saflarında örgütlenmeye kararlı işçiler bu olay üzerine 2 direniş yaptılar. İşverenin toplu sözleşme maddelerini uygulamayı kabul etmesi üzerine işçiler başarıyla süren direnişlerini kaldırdılar.

TKİ-Orta Anadolu Linyit İşletmeleri Müessese Müdürlüğü Bursa işyerinde Dev Maden-Sen Sendikası yetki aldı.

Ege Linyitleri Müessese Müdürlüğüne bağlı Karakuyu, Bağyak ve Eskihisar ocaklarında da yetki kesinleşti. Bu işyerlerinde toplam 150 işçi çalışmaktadır.

Balıkesir Sebebli Linfa Madencilik A.Ş.'ye ait yeraltı Linyit işletmesinde 148 işçi çalışıyor. İşçilerin tümü Türk-İş üyesi Mataş-İş'ten istifa ederek Dev Maden-Sen'e katıldı. Tüm çabalarına rağmen engelleyemedikleri Dev Maden-Sen'in örgütlenme çalışmalarını kırmak için Mataş-İş işverenle anlaşarak toplu sözleşme maddelerini uygulatmama yolunu deniyor bu kez.

GENEL YÖNETİM KURULU TOPLANDI

3.9.1979 günü toplanan Dev Maden-Sen Genel Yönetim Kurulunda Yeraltı Maden-İş Sendikası ile "Sınıf ve kitle sendikacılığı" temelinde en kısa zamanda birleşme kararı alındı.

Dünya Sendikalar Federasyonu'na (DSF) bağlı ve merkezi Varşova'da olan Maden İşçileri Birliği'ne Dev Maden-Sen Sendikası son Genel Kurulunda aldığı karar üzerine üyelik için başvurmuştu. 1979 Mayıs sonundan geçerli olmak üzere Dev Maden-Sen'in Maden İşçileri Birliği'ne (MTUI) üyeliği kabul edildi.

DEKM KORO VE HALK OYUNLARI ÇALIŞMALARI BAŞLIYOR

DİSK, eğitim çalışmalarını, kültürel etkinliklerini yaygınlaştırmak ve en etkin bir biçimde gerçekleştirmek amacıyla **DİSK Eğitim ve Kültür Merkezi**'ni (DEKM) kurmuştur.

İşçi sınıfının üst düzeyde eğitiminin sağlanmasında, işçi sınıfı kültürünün kitlelere ulaşmasında, emekçi halkın yüzyıllar boyunca yaratmış olduğu kültürel mirasın eleştirel bir biçimde tanıtılmasında önemli bir işlevi olacak olan DEKM, film gösterileri düzenleyecek, tiyatro, koro ve halk oyunları çalışmaları yapacak, edebiyat, fotoğraf, resim, afiş yarışmaları düzenleyecektir.

Bunlardan **Koro ve Halk Oyunları** çalışmalarına Ekim ayı içinde başlanacaktır. Çalışmaların kısa dönemdeki amacı, emekçilere yönelik gösteriler yapacak, konserler verecek ekiplerin oluşturulmasıdır.

TİMUR SELÇUK tarafından yönetilecek olan **koro çalışmaları** Merter'deki DİSK Genel Merkezi salonunda haftada iki akşam yapılacaktır. Bölgelerin oyunlarında uzmanlaşmış öğretmenlerin yöneteceği **halk oyunları çalışmaları** ise pazar günleri Edirnekapı'da yapılacaktır. Çalışmalara katılacak olanlar için belli merkezlere kadar servis sağlanacaktır.

Koro ve Halk Oyunları çalışmalarına katılmak isteyenlerin en geç **20 Ekim 1979**'a kadar **DİSK Genel Merkezi**'nde **Eğitim Dairesi**'sine başvurarak form doldurmaları gerekmektedir.

TUNUS:

HABİB AŞUR SERBEST BIRAKILDI

Bundan 19 ay önce Tunus'lu 15 sendikacı tutuklanmış ve

"Lenin'in fikirleri doğrultusunda bir devrim provası" yapmakla suçlanarak 5 ilâ 10 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırılmışlardı.

Tunus Sendikalar Federasyonu UGTT Şubat'ta bir günlük yasal grev çağrısı yapmıştı. Grevin amacı, hayat şartlarının gittikçe kötüleşmesini protesto etmek ve işçilere sosyal haklar konusunda güvence verilmesini sağlamaktı.

Grevden bir gün önce düzenlenen kanlı provokasyon sonunda ortaya çıkan tablo şöyleydi. 200 ölü, 900 yaralı ve 3000 tutuklu.

Yapılan anti-demokratik yargılamada sendikacılar ve avukatları yasal haklarını kullanamadılar. DSF'nin gönderdiği avukatları mahkeme kabul etmedi.

DSF, tüm dünya sendikalarını Tunus'lu Sendikacıların serbest bırakılmaları için eyleme çağırmıştı. DİSK adına DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR Tunus Devlet Başkanı Habib Burgiba'ya şu telgrafı çekmişti:

"Türkiye işçi sınıfının sınıf ve kitle örgütü olarak DİSK dünya çapındaki, Tunuslu militan ve sendikacılarla dayanışma kampanyasına katılıyoruz. Tunus'lu sendikacıların hayatını kurtarın ve serbest bırakılmalarını ve sendikal sorumluluklarının geri verilmesini sağlayın."

19 aylık tutukluluktan sonra Tunus Sendikalar Federasyonu (UGTT) Genel Sekreteri Habib Aşur ve 8 sendikacı serbest bırakıldı. Ancak vatandaşlık hakları ve sendikal hakları ellerinden alındı. Bu tutukluluğa yasal görünüm kazandırmak için yapılan göstermelik yargılama, tüm dünyanın tepkisiyle karşılaştı.

Hapisteki sendikacılar bu 19 ayı işkenceler, manevi baskılar, ailelerine yapılan baskılar, şantaj, kötü hapishane koşulları ve sürekli anti-sendikal baskıyla birlikte yaşadılar.

Tunuslu sendikacıların serbest bırakılması işçi sınıfı ve demokrasiden yana tüm güçlerin bir zaferidir.

DEVRİMCİ YAPI-İŞ

İBRAHİM ÇETKİN UITBB KONGRESİNE KATILDI

DİSK üyesi Devrimci Yapı-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Çetkin, Dünya Sendikalar Federasyonu'na (DSF) bağlı yapı, yapı malzemeleri ve ağaç işkolunda örgütlü UITBB'nin Varşova'da yapılmakta olan 8. dönem Genel Kurul çalışmalarına katıldı.

SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ BAŞLIYOR

DİSK üyesi Devrimci Yapı-İş örgütlenmede yeni gelişmeler gösterdi. Bu arada Burhaniye'de yapımı süren Denetko Turistik Sahil Sitesi Yapı ve İşletme Koop. Ort. 300 Meskenlik Sahil Sitesi İnşaatı işyerinde toplu sözleşme yetkisi alındı. Toplu sözleşme görüşmelerine başlamak üzere işverene 10.9.1979 günü çağrı gönderildi.

GENEL-İŞ

DİYARBAKIR'DA GREV SÜRÜYOR

Diyarbakır Belediyesinde DİSK-Genel-İş üyesi 1250 işçi çalışmaktadır. Diyarbakır Belediyesi işyerlerinde çalışan işçilerin ancak 900'ü greve katılmıştır. Diğerleri yaptıkları işler açısından grev yasağı kapsamına girmektedir. İşverenlikle sözleşme görüşmeleri sürmektedir. Belediye işçilere 48 milyon lira borçlu durumdadır. Ancak bunun 30 milyonunu sağlayabilmiştir. Belediye asgari ücret farkı olan 20 TL.'yı karşılayamamaktadır.

8 Ağustos'tan bu yana işçilerin kararlılığı ve başarısıyla süren Diyarbakır Belediyesi işçilerinin grevini destekleyen DİSK üyesi sendikalar DİSK 10. Bölge Temsilciliğinde toplanarak bir açıklama yapmışlardır. Yapılan ortak açıklamaya katılan DİSK üyesi sendikalar şunlardır: Genel-İş 7. Bölge Merkez Şubesi, Tekstil Sendikası Diyarbakır Şubesi, T.İ.S. Diyarbakır Şubesi, Tekges-İş Diyarbakır Şubesi, Sosyal-İş Diyarbakır Şubesi, Genel-İş Diyarbakır Şubesi, Dev

Maden-Sen Diyarbakır Şubesi ve DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki Adsız.

Yapılan açıklamada özetle şöyle denmektedir:

"İşveren 'Sıkıyönetim var, bu grev durdurulacak' dedikodusuna el altından yaparak, grevci işçileri moral olarak etkileme çabasındadır. Bu ve benzeri olmadık ayak oyunlarıyla grevin yasallığına karşı kuşkular uyandırmaya uğraşmaktadır.

"Çoluk-çocukları ile birlikte altı bini aşkın bir kitleyi oluşturan Belediye emekçilerinin halkımıza karşı bir eylemleri söz konusu değildir. Genel-İş'li işçileri toplu iş sözleşmesi ile dişe-diş kazandıkları haklarını korumak ve halkımız için en iyi hizmetlerin götürülmesi, sağlıklı ve yaşanılabilir bir kent için Belediye işvereninin ciddiyetsiz davranışları, keyfi uygulamalarına karşı direniyor, GREV'e gidiyorlar.....

"İşçi sınıfının gücüne ve hedefe ulaşmasına olan inancımız tamdır. Bağıtlanmış bulunan toplu iş sözleşmesinin ihlalini "Ekonomik dar boğaz, ödenek yokluğu, bana yardım yapmıyorlar" masallarıyla örtmeye çalışarak, grevin etkinliğini azaltıp gölgeleyebileceğini sanan işverene Genel-İş'in kararlı üyeleri gereken cevabı vermiş ve onun gerçek yüzünü kitlelere duyurmasını bilmiştir.

"Biz DİSK'e bağlı sendikalar olarak;grevin anlamının açık veya gizli olarak çarpıtılmak, halka karşı gösterilmek istenmesini şiddetle protesto eder, yiğit Genel-İş emekçilerinin yanında olduğumuzu kamu oyuna duyururuz."

GIDA-İŞ

UN FABRİKALARINDA VE ÜLKER'DE YASADIŞI LOKAVTLAR SÜRÜYOR

DİSK üyesi Türkiye Gıda-İş Sendikası ile Gıda Sanayii İşverenler Sendikası arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine sendika 5 fabrikada grev, işverenler de lokavt kararı almışlardı.

15.6.1979 günü İttihat Değirmencilikte grev uygulamasına geçildiğinde, işverenler de diğer 4 un fabrikasında lokavt uygulamaya başlamışlardı.

Un fabrikalarında çok ağır ve sağlığa aykırı koşullarda çalışan un işçileri, bu kötü koşulları bir parça olsun iyileştirmek ve ücretlerini artırmak için greve giderken, patronların insanlık suçu olan lokavta başvurmaları onların gerçek yüzlerini bir kez daha ortaya koymuştur.

İttihat, Şark, Istanbul, Balat ve Bosfor Değirmenlerinde çalışan Gıda-İş üyesi 500 işçi, patronların bu insanlık dışı saldırılarına karşı yiğitçe direniyorlar. Grev okulunda yaşayarak, savaşarak öğreniyorlar işçi sınıfının mücadelesini.. Ve inanıyorlar mücadelelerinin başarıyla sonuçlanacağına.

DİSK üyesi Türkiye Gıda-İş Sendikasına üye 1200 işçi Ülker patronunun başlattığı yasadışı lokavta karşı direniyor. Yasalara aykırı olarak işten atılan 6 arkadaşlarının yeniden işe alınmasını isteyen Gıda-İş üyesi işçilere karşı Ülker İşvereni 27 Ağustos 1979 günü yasadışı lokavt uygulamasına başlamıştır.

1200 işçiyi aileleriyle birlikte işsizliğe ve açlığa mahkum etmek isteyen Ülker patronu, burjuvazinin kendi yasalarını çiğnemekte, Bölge Çalışma Müdürlüğünün lokavtın yasadışı olduğuna karar vermesine karşın uygulamasını sürdürmektedir.

Yasadışı lokavtı sürdüren işveren, bir yandan da gizlice işyerine sokturduğu 9 faşistle, bir provokasyon tezgahlamayı amaçlamıştır. Ancak Gıda-İş Sendikasının çabasıyla gerçekleştirilen arama sonucundan bir silah ve çok sayıda mermi bulunmuştur.

Ayrıca, işçilerin kaldığı direniş çadırları sudan gerekçelerle polis tarafından aranmakta, bilinçli ve kararlı olarak direnişlerini sürdüren Ülker işçileri yıldırılmak istenmektedir.

Bütün bu baskı ve oyunlara karşı Ülker işçileri, 1974'de panzerlerle, coplarla kırılamayan çelik direnişleriyle yiğitçe direnmektedirler.

Başarı Ülker işçilerinin olacaktır.

JAPONYA

SİYASAL VE EKONOMİK DURUMUN ÖZGÜL YANLARI

Japonya'da işsizlerin sayısı artmakta, orta ve küçük işletmelerin iflası sürmekte, bir çok işletmeler yönetim bunalımı içinde bulunmakta, Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlı Japon Hükümeti'nin uyguladığı enerji ve yiyecek politikaları çelişkileri yaratmakta, devlet yönetimi ve yerel yönetimler mali zorluklar içinde bulunmaktadır ve bunlara benzer zorluklar nedeniyle Japonya'nın ekonomisi sürekli bir bunalım yaşamaktadır. Bu kötü duruma karşın, tekeller, bu yılın Mart ayında açıklanan bilgilere göre, şimdiye dek görülmemiş "kâr artışı" sağlamışlardır ve ekonomik gerileme ve düşük büyüme günlerinde daha çok kâr sağlama düzenini temelli kurmuşlardır. Bunu, "üretimi düşürücü yöneti", "endüstriyel yeniden örgütlenme" adı altında ve tekellerin çıkarları doğrultusundaki büyük kamu yatırımlarını sağlayan mali hükümet politikası sayesinde gerçekleştirmişlerdir.

"İşletmelerin niteliksel geliştirilmesine yönelik üretimi düşürücü yönetim" adı altında, işçilerin sayısı düşürülerek, ücretler sınırlandırılarak, taşaronların birim fiyatları, indirilerek, işsizlik artırılarak, orta ve küçük boy taşaronlar iflasa götürülerek ya da bunalıma düşürülerek saldırılar yoğunlaştırılmıştır.

"Bünyesel açıdan, ekonomik gerilimeye dayanamayacak endüstriyel dalların" ortadan kaldırılması ve yeniden örgütlenmesi (gemi yapımı, demir-çelik ve tekstil işkolları bunların arasındadır) ve Japonya'nın endüstriyel yapısının uluslararası rekabet gücüne göre değiştirilmesi, saydığımız işkollarına bağlı bölgesel ekonomiye zarar vermiş ve bir yandan çok sayıda işsiz yaratırken, öte yandan da kültürel ve yaşamsal çevreyi bozmuştur.

Liberal-Demokratik Parti Hükümeti'nin bu yılki bütçesi, savaşın bitmesinden bu yana kabul edilen bütçelerin en kötüsüdür, çünki hükümet tahvillerine bağımlılık % 39.6'ya çıkmıştır. Artan mali bunalımın üstesinden gelme gerekçesiyle, Hükümet, tekelci politikalarını uygulamaktadır. Örneğin, en kötü bir vergi türü olan genel bir tüketim vergisi uygulama ve kamu taşıma ücretlerini artırırken, sosyal refah programlarını kısma gibi girişmlerde bulunmaktadır.

Ulusal harcamaya gelince, daha ağır yükler ve kısıtlı sosyal refh programları ile halkı zor duruma düşüren, Hükümet, denizaşırı ülkelerle olan ekonomik işbirliğine ve bayındırlık yatırımlarının artırılmasına öncelik vermiştir.

Tekelcilerin yönelttiği "denizaşırı ekonomik ilerlemeler", savaş sanayinin düzelmesi ve genişlemesi", "dev projeler için yoğun kamu yatırımlarının artırılması" gibi konuların çevresinde toplanan ekonomik strateji ile bu adımların bir bütün olduğu kuşkusuzdur.

Japonya ile öbür Asya ülkelerine ilişkin olarak dünya durumundaki değişiklik de başka önemli bir konudur. Amerikan emperyalizmi ve onu Asya'da destekleyen belirli güçler birbirlerine omuz vermekte ve Asya bölgesindeki saldırgan eylemleri pekiştirmektedirler.

Carter yönetimi Asya'daki askeri ve siyasal stratejisinin çekirdeği olarak Japon-ABD-Güney Kore askeri bağlaşıklığına büyük önem vermektedir. "Güç politikası"nı daha çok vurgulayarak bunu temel olarak kabul etmektedirler. Kore yarımadasındaki savaş durumu, "Takım ruhu" ile (Japon-ABD-Güney Kore ortak manevraları) ile pekiştirilmiştir ki, bunun temelinde de, geçen yılki "savaş durumu olağanüstü yasası" girişimi ile açıklanan "Japon-ABD savunma işbirliği" yatmaktadır.

Amerikan emperyalizmi ile işbirliği yapan bu belirgin Asya güçleri,üç Çin Hindi ülkesine karşı, siyasal, askeri ve diplomatik alanlarda baskıyı artırıyor ve Kamboçya'daki Pol Pot kliğini desteklemektedir. Öte yandan, "SSCB'ne karşı olan" şöven Çin önderliği Pol Pot rejimini desteklemek için Vietnam'a büyük çapta saldırıya geçmiştir ve Çin Hindi ülkelerinde hegemoniye yönelik eylemleri artırmaktadır. Çekirdeğini Amerikan emperyalizminin oluşturduğu ve Asya ülkelerine karşı militaristik stratejileri artıran bu güçler Japon militarizminin yeniden canlanmasını tam olarak destekliyor ve "ABD-Japon-Çin bağlaşıklığı"nın güçlenmesi için çalışıyorlar.

3-8 Eylül 1979 tarihleri arasında Varşova'da toplanan Uluslararası Yapı, Ağaç ve Yapı Malzemeleri İşkolu İşçileri Kongresinde konuşan Japon delegesinin konuşmasından alınmıştır.

KERAMİK-İŞ

İRADE BEYANLARINDA ZAFER

Toprak Sanayi işkolunda hızla örgütlenme çalışmalarını sürdüren KERAMİK-İŞ Sendikası bu işkolunda önemli yerleri olan Mersin Çimsa Çimento Fabrikası, Adana Kil Toprak Sanayi, Kars Çimento fabrikalarında yapılan irade beyanlarını büyük farklarla kazanmıştır.

Çeşitli karşı devrimci grupların çabalarına rağmen Mersin Çimsa işyerinde yapılan irade beyanını Keramik-İş Sendikası açık farkla kazanmıştır. 550 işçinin çalıştığı ve Sabancı Holding'e ait bu işyerinde toplu sözleşme görüşmelerinin hazırlıkları sürdürülmektedir.

Uzun süredir örgütlenme mücadelesi verilen Kars Çimento Fabrikasında ise yapılan bir irade beyanı sonucunda 250 kadar işçiden 164'ü Keramik-İş üyesi olduğunu bildirirken,90 işçi değişik sendikalardan yana oy kullanmışlardır. Bu işyeri için de toplu sözleşme görüşmeleri hazırlıkları tamamlanma aşamasına gelmiştir. Adana'da kurulu Kil Toprak Sanayii işyerinde de 120 işçinin tamamına yakın bir bölümünün katıldığı irade beyanını Keramik-İş kazanmıştır.

Keramik-İş Sendikasının Bilecik ili ve çevresindeki örgütlenme çalışmaları da somut meyvalarını vermeye devam etmektedir. Bilecik ilinde kurulu BİLSER seramik fabrikasında veTürkiye'nin en büyük ateş tuğla fabrikası olan Bilecik'in Söğüt ilçesinde kurulu Sörmaş fabrikasında toplu sözleşme yetkisini Keramik-İş kazanmıştır.

Yine Bilecik'in Osmaneli ilçesinde kurulu Prefabrike yapı elemanları üreten Gök inşaatta sürdürülen direniş, işverenin işçi istemlerini kabul etmesi üzerine sona ermiş, bu işyerinde üçüncü kez ücretlere ek zam alınmıştır.

LİMTER-İŞ

MARMARA TERSANESİNDE GREV BAŞLADI

DISK üyesi LİMTER-İŞ Sendikası'nın özel sektör işyerlerindeki örgütlenme çalışmaları sürüyor. 140 işçinin çalıştığı İzmit MARMARA TERSANESİ'nde örgütlenme çalışmalarını tamamlayan LİMTER-İŞ Sendikası üyeleri adına yaptığı sözleşme görüşmeleri işverenin uzlaşmaz tutumu sonucu kesildi.

28.8.1979 günü yapılan 275-15 madde toplantısına işverenin gelmemesi üzerine GREV KARARI alındı.

Limter-İş'in grev kararı karşısında işveren de LOKAVT kararı aldı. Limter-İş üyesi 140 tersane işçisi 12.9.1979 günü greve çıktı.

NAKLİYAT-İŞ

NAKO GREVİ SONA ERDİ

DİSK üyesi Nakliyat-İş Sendikası'nın 37 gün süren Nakliyeciler Sitesindeki grevi başarıyla sona erdi. Greve toplam 600 işçi katılmıştı. İlk önce 150, sonra da 26 ambarda sözleşme bağıtlandı. Şu an sözleşmesi bağıtlanmayan yalnız 6 ambar kaldı.

Bağıtlanan yeni sözleşmeyle işçilere sağlanan haklar şöyledir:
1. yıl 16 TL., 2. yıl 19 TL. ücret zammı. Net 3.000 TL. yakacak ödeneği, 2 maaş tutarında ikramiye. Nakliyat işçilerinin greve çıkışlarının 2 ana nedeni vardı. Bu maddeler de işçilerin lehine çözümlendi:

1) Yasal olmayan yollarla çalıştırılan Hammallar Bölüğü Ambarlardan çıkarılacak.
2) Bugüne dek sigortasız olarak çalıştırılmış olan işçilerin kıdemleri geriye doğru saptanacak ve saptanan günden geçerli olmak üzere kıdemleri sağlanacak ve sigortalı olacaklar.

2 İŞYERİNDE DAHA SÖZLEŞME BAĞITLANDI

DİSK üyesi Nakliyat-İş Sendikası Lifka Ticaret Şirketi'nin 2 ambarında toplu iş sözleşmesi bağıtlanmıştır. 35 işçinin çalıştığı bu işyerinde daha önce sendika yoktu. Birinci dönem toplu iş sözleşmesini bağıtlayan Nakliyat-İş işçilere şu hakları sağlamıştır:

1. yıl 22,5 TL., 2. yıl 25,5 TL. ücret zammı, 6 maaş ikramiye, net 5 bin TL. yakacak ödeneği ve diğer sosyal haklar.

Philips A.Ş.'de de toplu iş sözleşmesi bağıtlanmıştır. 29 işçinin çalıştığı bu işyerinde sağlanan haklar da şöyledir:

32,5 TL. net saat ücreti zammı, 7 maaş ikramiye ve diğer sosyal haklar.

ŞİLİ

DARBENİN 6. YILINDA FAŞİZME KARŞI MÜCADELE SÜRÜYOR

11 Eylül 1973 günü Şili'de Salvador Allende Başbakanlığındaki Halk Birliği hükümeti kanlı bir darbe ile devrildi. Bu darbenin arkasında uluslararası tekellerin özellikle ITT'nin ve ABD'nin bulunduğu daha sonra açık seçik belirlendi. 11 Eylül'den bu yana Şili'de uluslararası tekellerin iktidarı sürüyor. Faşist Pinochet çetesi, dayandıkları sermaye sınıflarına karşı bağlılıklarını Şili halkına uyguladıkları baskı ile kanıtlıyor. Bütün baskılara karşı, Şili halkının faşizme karşı mücadelesi de güçleniyor, büyüyor, uluslararası alanda giderek artan bir dayanışma görüyor. Tüm dünyada anti-faşist güçler 11 Eylül günlerini ŞİLİ HALKI İLE DAYANIŞMA GÜNÜ olarak kutluyor.

Bilindiği gibi Şili İşçi Sınıfının sendikal örgütü CUT 26. kuruluş yılını bu yıl İstanbul'da DİSK'in düzenlediği uluslararası bir seminerle kutlamıştı. Toplantı nedeniyle DİSK'in konuğu olarak Türkiye'ye gelen CUT Genel Sekreteri Luis Meneses, darbe karşısında Şili Sendikalarının güçlüklerini ve mücadelelerini şöyle özetlemişti: "Darbe ile birlikte Şili'de çok zor durumda kaldık. Sendika toplantılarını yasak ettiler. İşçilerin yıllarca süren mücadeleleri sonunda elde ettikleri tüm hakları geri aldılar. Sendika ve federasyonları yasakladılar, kapattılar. Çok sert önlemler aldılar. Ama biz bu önlemleri aşmak için ne gerekirse [illegible] çalışık. Cunta sendikaları kısa zamanda yok edebileceğini, gerçek sendikalar yerine faşistlerin denetimindeki sahte sendikaları rahatlıkla kurabileceğini ve Şili işçilerini aldatabileceğini sanıyordu. Ama bunu başaramadılar."

Bu yıl Şili'de faşist Pinochet cuntasının iktidarı ele geçirişinin 6. yılı Şili işçi sınıfı ve emekçi halkı, aradan geçen 6 yıllık süre içinde faşist cuntaya hiçbir zaman teslim olmadı. Kanlı cuntanın öldürdüğü yurtseverlerin sayısı bilinmiyor. İnsan hak ve özgürlüklerine yönelik saldırıların ardı arkası kesilmiyor. Nazi Almanya'sındaki gibi toplu kitap

yakmalar bugün bile sürüyor. Ancak tüm bu baskılara karşı Şili İşçi sınıfı yılmadan, korkuya kapılmadan, faşizmi yenecek tek gücün kendisi olduğu gerçeğini unutmadan yiğitçe mücadele ediyor.

Bu yıl 11 Eylül'de Şili'de başta Başkent Santiogo olmak üzere ülkenin bütün önemli yerleşme merkezlerinde Pinochet yönetimine karşı kitlesel gösteriler düzenlendi. Onbinlerce Şili'li demokrat faşizme karşı mücadeledeki kararlılıklarını gösterdiler.

Bu arada dünyanın çeşitli ülkelerinde 11 Eylül'de Pinochet cuntasını lanetleyen, Şili halkıyla dayanışmayı vurgulayan gösteriler yapıldı. Düzenlenen uluslararası konferans, seminer ve forumlarda Pinochet rejimi ve destekcileri çeşitli açılardan mahkum edildiler.

Bu konu Küba'nın başkenti Havana'da yapılan Bağlantısız ülkeler doruk toplantısında da görüşüldü.

Dünya Barış Konseyi, Şili halkının faşizme karşısındaki kesin zaferi için dünya kamuoyunu Şili halkının mücadelesine destek olmaya çağırıyor.

ücreti brüt 5400 TL. dir. 22 yıllık bir işçi asgari ücretle çalışmaktadır.

İşveren işgüvencesiyle ilgili maddelerin tümünü kabul etmemekte ısrar ediyor.

İZMİR ENTERNASYONAL FUARINDA DİSK PAVYONU AÇILDI

DİSK Basın-Yayın ve Tanıtma Dairesi ile **Eğitim Dairesi** İzmir Enternasyonal Fuarında bir pavyon açmışlardır.

Fuar'da **Genel-İş** Sendikasının **Eğitim Merkezinde** açılan Pavyon esas olarak gelecek yıllarda açılması düşünülen daha geniş bir pavyonun denemesi niteliğinde olmuştur.

Pavyonda, geçen yıl aynı yerde açılan 1 Mayıs Afiş Sergisine benzer bir biçimde **1 Mayıs 1979 Afiş Yarışmasına** katılan ve jüri tarafından ön elemeyi kazanan eserler sergilenmiştir. Pavyonda ayrıca **Türkiye işçi sınıfının** ve **DİSK'in gelişimi** ve **mücadelesi** açıklamalı **fotoğraflarla** sergilenmiş, DİSK'in bugüne kadar yaptığı **yayınlar** tanıtılmıştır.

Fuar boyunca, Pavyonu izleyenlere hergün **1 Mayıs 1978** filmi gösterilmiştir.

Çok sayıda kişinin gezdiği DİSK Pavyonuna gelenlere ayrıca DİSK afişleri, dergileri ve broşürleri dağıtılmıştır.

İLERİCİ DERİ-İŞ:

TUTKAL SANAYİDE GREV

DİSK üyesi İlerici Deri-İş Sendikası üyesi işçiler, 1.1.1979'dan beri yetki mücadelesi ve toplu sözleşme görüşmeleri devam etmekte olan Tutkal Sanayi A.Ş.'de 13.9.1979 günü greve çıktılar.

75 işçinin çalıştığı bu işyeri, Türkiye'nin tutkal ihtiyacının % 80'nini karşılamaktadır.

İşyerinde daha önce Türk-İş üyesi Deri-İş Sendikası vardı. DİSK İlerici Deri-İş saflarında örgütlenen işçilerin ortalama

SÖZLEŞMELER SONUÇLANIYOR

DİSK üyesi İlerici Deri-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu İzmit Köseköy Kullar mevkiinde kurulu Lifli Rulo ve Levha Sanayii A.Ş. işyerinde toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı.

55 işçinin çalıştığı işyerinde İlerici Deri-İş ile işveren arasında karşılıklı olarak alınan grev ve lokavt uygulaması toplu sözleşme bağıtlanarak sonuçlandı.

İlerici deri-İş Genel Başkanı Kenan BUDAK bağıtlanan toplu sözleşmeyle ilgili olarak şu açıklamayı yapmıştır:

"7.2.1979'dan bu yana sürmekte olan grevimiz işçilerin kararlı ve bilinçli tutumları sonucu istenilen bir düzeyde imzalanmıştır.

"Grevde geçen sürelerin de toplu ödemesini sağlayan Sendikamız, işçilerin ücretlerine 220 TL. günlük ücret zammı, 4,5 maaş tutarında ikramiye 3000 TL. yakacak, 100 TL. çocuk, 750-1500 TL. eğitim ödeneği, 30 TL. yemek ödeneği, doğum, ölüm, evlenme ve izin harçlığı ve birçok sosyal haklar almıştır.

"6 ay 22 günden beri devam eden GREV, sözleşmenin bağıtlanması sonucu kaldırılmıştır."

PETKİM-İŞ

GRİPİN'DE SÖZLEŞME BAĞITLANDI

DİSK üyesi Petkim-İş Sendikası Gripin İlâç Fabrikasında 230 işçi adına toplu iş sözleşmesi bağıtlandı. Yeni dönem toplu iş sözleşmesiyle işçilere sağlanan haklar şöyledir:

Saat ücretlerine 1.yıl 22,5 TL., 2. yıl 25 TL. zam alındı, eskiden 4 maaş olan ikramiye 1. yıl 5 maaş, 2. yıl 6 maaşa çıkarıldı. Kıdem zammı 15 kuruştan 25 kuruşa çıkarıldı.

Eski sözleşmede 24 Temmuz işçi bayramı olarak kabul edilirken, yeni sözleşmede bu günün yerine 16 Haziran kabul ettirilmiş ve 1 gün tatil hakkı alınmıştır. Yine eski sözleşmedme olmayan 1 Mayıs, İŞÇİ BAYRAMI olarak geçmiştir. Kıdem tazminatı 45 günden 50 güne çıkarılmıştır.

Çalışanların çoğunluğunu kadın işçilerin oluşturduğu Gripin İlâç Fabrikasında 0-6 yaş arasındaki çocuklara **KREŞ** hakkı alınmıştır.

Ayrıca 1475 sayılı yasaya göre çıkartılan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurullarının kuruluş ve işleyişleri hakkındaki tüzüğe uygun olarak işyerinde "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu" oluşturulmuştur. Kurulun yapacağı önerileri işverenin yerine getirmesi gerekmektedir.

Bu maddelerin dışında giyecek, yakacak, yol, yemek, aile, çocuk, eğitim ödenekleri ve diğer sosyal haklar da sağlanmıştır.

9 AĞUSTOS GÜNEY AFRİKALI KADINLAR GÜNÜ

"Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu (WIDF) Bürosu üye örgütlerle birlikte, Güney Afrika'daki ve Rodezya'daki ırkçı rejimlere karşı Güney Afrika halkının kurtuluş savaşından, Güney Afrika'daki ırk ayrımı ve ırkçılığın tamamen ortadan kaldırılmasından, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve barıştan yana olduğunu bir kez daha vurgular. Güney Afrika, Namibya ve Zimbabwe halklarının yiğit mücadelesi, bugün uluslararası siyasal arenada yanan bir meşale olmuştur."

(Güney Afrika'da Irk Ayrımı üzerine WIDF Bürosunun toplantıları, 2-4 Nisan 1979, Berlin, Demokratik Alman Cumhuriyeti)

9 Ağustos Güney Afrikalı Kadınlar Günü nedeniyle, WIDF ve üyesi olan ulusal örgütler, siz Güney Afrikalı bacılarını selamlar ve halkınızın özgürlüğü, aileniz için daha iyi bir gelecek ve çocuklarınızın mutluluğu için verdiğiniz mücadeleyi destekler ve her zaman yanınızda olacağımızı bildiririz.

SOSYAL-İŞ

İŞÇİLER SOSYAL-İŞ'E GEÇTİLER

Topkapı ve Kadıköy'de kurulu Nuh Gıda Pazarlama A.Ş. ile Nuh Ticaret A.Ş.'de örgütlenme çalışmalarını tamamlayan DİSK üyesi Sosyal-İş Sendikası bu iki işyeri için yetki aldı. Toplam 70 işçinin çalıştığı bu işyerleri için önümüzdeki günlerde toplu sözleşme görüşmelerine başlanacak.

S.Koçman'a ait Koç Tuğ Denizcilik Şirketi ile Koç Holding'e ait Şark Sigorta A.Ş'de bir süredir örgütlenen Sosyal-İş Sendikası bu işyerlerindeki örgütlenme çalışmalarını başarıyla tamamladı. Toplam 90 işçinin çalıştığı bu işyerinde daha önce Bağımsız İlbank-İş Sendikası vardı. İşçiler toplu olarak İlbank-İş'ten istifa ederek DİSK-Sosyal-İş'e katıldılar.

T.İ.S.

CEYLANPINAR'DA EĞİTİM SEMİNERİ

T.İ.S. Ceylanpınar Şubesi ile DİSK Eğitim Dairesi, Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde ortaklaşa 4-6 Eylül günleri arasında eğitim semineri düzenlediler. 2500 T.İ.S. üyesi tarım işçisinin katıldığı kitle eğitimi birer günlüktü.

TARIM İŞÇİLERİ T.İ.S. SAFLARINA KATILIYOR

DİSK üyesi T.İ.S'in Devlet Üretme Çiftliklerinde örg ütlenme çalışmaları sürüyor. Ceylanpınar, Bağla, Tahirova Devlet Üretme Çiftliklerinden sonra Altınova, Konuklar, Gökhöyük Devlet Üretme Çiftliklerinde çalışan 1500 işçi T.İ.S.'e geçti.

YERALTI MADEN-İŞ

İŞÇİLER DİSK SAFLARINDA BİRLEŞİYOR

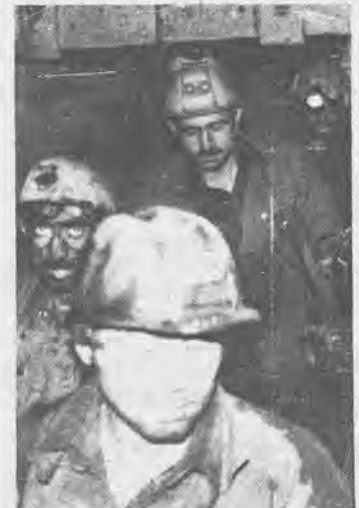
Karadeniz Bakır İşletmelerinin Murgul Çakmakkaya Hopa işyerinde örgütlü Türk-İş Maden Federasyonu Doğu Karadeniz Bölgesi Maden İşçileri Sendikası 9.9.1979 günü olağanüstü Genel Kurulu'nu yaptı. Yapılan Genel Kurul'a Maden Federasyonu Genel Sekreteri ve Mali Sekreter de katıldı. Yapılan konuşmalarda özellikle "Kapalı kapılar ardında işverenlerle toplu iş sözleşmesi bağıtlanmasından, tüm yetkinin işverene bırakılmasından" şikâyetçi olundu. Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Genel Başkan Yaşar Şabanoğlu özetle şöyle dedi: "Çakmakkaya işçileri olarak yıllardır mücadele veriyoruz. İşçilerin söz ve karar sahibi olarak kendi haklarını kendilerinin tespit etmesini ve kendilerinin bu hakları korumasını istiyoruz... Bu kararlarımız doğrultusunda devrimci sendikal mücadelede bugüne kadar doğru mücadele örneklerini gördüğümüz DİSK Yeraltı Maden-İş Sendikasına katılma kararı tüm arkadaşlarımızın kararı oldu."

1300 işçinin 750'sinin katıldığı Genel Kurul'da Yeraltı Maden-İş'e katılma kararı oybirliğiyle alındı.

Divriğ'de de Cevher-İş Sendikası Türk-İş Maden federasyonu'ndan ayrılıp DİSK Yeraltı Maden-İş Sendikası'na katıldılar.

16.9.1979'da Maden Federasyonu Cevher-İş'in yaptığı olağan Genel Kurula Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, da katıldı. Türk-İş Genel Başkanlığına aday, Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, Murgul'daki sonuçtan sonra Divriği'nde yapılan Genel Kuruldaki sonucu değiştirmek umuduyla bizzat kendisi divan başkanlığına aday oldu. Yapılan oylamada ise işçilerin kendi işyerinden çıkarttığı devrimci işçi divan adayı Veli Yalçın 700 oy alırken, Kemal Özer kongre salonunu terk etmek zorunda kaldı.

1350 delegenin katıldığı Genel Kurulda yapılan oylamada 850 işçi Yeraltı Maden-İş'e katılma lehine oy kullanırken, 500 karşı oy çıktı.

PETKİM-İŞ

GRİPİN'DE SÖZLEŞME BAĞITLANDI

DİSK üyesi Petkim-İş Sendikası Gripin İlâç Fabrikasında 230 işçi adına toplu iş sözleşmesi bağıtlandı. Yeni dönem toplu iş sözleşmesiyle işçilere sağlanan haklar şöyledir:

Saat ücretlerine 1.yıl 22,5 TL., 2. yıl 25 TL. zam alındı, eskiden 4 maaş olan ikramiye 1. yıl 5 maaş, 2. yıl 6 maaşa çıkarıldı. Kıdem zammı 15 kuruştan 25 kuruşa çıkarıldı.

Eski sözleşmede 24 Temmuz işçi bayramı olarak kabul edilirken, yeni sözleşmede bu günün yerine 16 Haziran kabul ettirilmiş ve 1 gün tatil hakkı alınmıştır. Yine eski sözleşmedme olmayan 1 Mayıs, İŞÇİ BAYRAMI olarak geçmiştir. Kıdem tazminatı 45 günden 50 güne çıkarılmıştır.

Çalışanların çoğunluğunu kadın işçilerin oluşturduğu Gripin İlâç Fabrikasında 0-6 yaş arasındaki çocuklara **KREŞ** hakkı alınmıştır.

Ayrıca 1475 sayılı yasaya göre çıkartılan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurullarının kuruluş ve işleyişleri hakkındaki tüzüğe uygun olarak işyerinde "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu" oluşturulmuştur. Kurulun yapacağı önerileri işverenin yerine getirmesi gerekmektedir.

Bu maddelerin dışında giyecek, yakacak, yol, yemek, aile, çocuk, eğitim ödenekleri ve diğer sosyal haklar da sağlanmıştır.

9 AĞUSTOS GÜNEY AFRİKALI KADINLAR GÜNÜ

"Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu (WIDF) Bürosu üye örgütlerle birlikte, Güney Afrika'daki ve Rodezya'daki ırkçı rejimlere karşı Güney Afrika halkının kurtuluş savaşından, Güney Afrika'daki ırk ayrımı ve ırkçılığın tamamen ortadan kaldırılmasından, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve barıştan yana olduğunu bir kez daha vurgular. Güney Afrika, Namibya ve Zimbabwe halklarının yiğit mücadelesi, bugün uluslararası siyasal arenada yanan bir meşale olmuştur."

(Güney Afrika'da Irk Ayrımı üzerine WIDF Bürosunun toplantıları, 2-4 Nisan 1979, Berlin, Demokratik Alman Cumhuriyeti)

9 Ağustos Güney Afrikalı Kadınlar Günü nedeniyle, WIDF ve üyesi olan ulusal örgütler, siz Güney Afrikalı bacılarını selamlar ve halkınızın özgürlüğü, aileniz için daha iyi bir gelecek ve çocuklarınızın mutluluğu için verdiğiniz mücadeleyi destekler ve her zaman yanınızda olacağımızı bildiririz.

SOSYAL-İŞ

İŞÇİLER SOSYAL-İŞ'E GEÇTİLER

Topkapı ve Kadıköy'de kurulu Nuh Gıda Pazarlama A.Ş. ile Nuh Ticaret A.Ş.'de örgütlenme çalışmalarını tamamlayan DİSK üyesi Sosyal-İş Sendikası bu iki işyeri için yetki aldı. Toplam 70 işçinin çalıştığı bu işyerleri için önümüzdeki günlerde toplu sözleşme görüşmelerine başlanacak.

S.Koçman'a ait Koç Tuğ Denizcilik Şirketi ile Koç Holding'e ait Şark Sigorta A.Ş'de bir süredir örgütlenen Sosyal-İş Sendikası bu işyerlerindeki örgütlenme çalışmalarını başarıyla tamamladı. Toplam 90 işçinin çalıştığı bu işyerinde daha önce Bağımsız İlbank-İş Sendikası vardı. İşçiler toplu olarak İlbank-İş'ten istifa ederek DİSK-Sosyal-İş'e katıldılar.

T.İ.S.

CEYLANPINAR'DA EĞİTİM SEMİNERİ

T.İ.S. Ceylanpınar Şubesi ile DİSK Eğitim Dairesi, Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde ortaklaşa 4-6 Eylül günleri arasında eğitim semineri düzenlediler. 2500 T.İ.S. üyesi tarım işçisinin katıldığı kitle eğitimi birer günlüktü.

TARIM İŞÇİLERİ T.İ.S. SAFLARINA KATILIYOR

DİSK üyesi T.İ.S'in Devlet Üretme Çiftliklerinde örgütlenme çalışmaları sürüyor. Ceylanpınar, Bağla, Tahirova Devlet Üretme Çiftliklerinden sonra Altınova, Konuklar, Gökhöyük Devlet Üretme Çiftliklerinde çalışan 1500 işçi T.İ.S.'e geçti.

YERALTI MADEN-İŞ

İŞÇİLER DİSK SAFLARINDA BİRLEŞİYOR

Karadeniz Bakır İşletmelerinin Murgul Çakmakkaya Hopa işyerinde örgütlü Türk-İş Maden Federasyonu Doğu Karadeniz Bölgesi Maden İşçileri Sendikası 9.9.1979 günü olağanüstü Genel Kurulu'nu yaptı. Yapılan Genel Kurul'a Maden Federasyonu Genel Sekreteri ve Mali Sekreter de katıldı. Yapılan konuşmalarda özellikle "Kapalı kapılar ardında işverenlerle toplu iş sözleşmesi bağıtlanmasından, tüm yetkinin işverene bırakılmasından" şikâyetçi olundu. Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Genel Başkan Yaşar Şabanoğlu özetle şöyle dedi: "Çakmakkaya işçileri olarak yıllardır mücadele veriyoruz. İşçilerin söz ve karar sahibi olarak kendi haklarını kendilerinin tespit etmesini ve kendilerinin bu hakları korumasını istiyoruz... Bu kararlarımız doğrultusunda devrimci sendikal mücadelede bugüne kadar doğru mücadele örneklerini gördüğümüz DİSK Yeraltı Maden-İş Sendikasına katılma kararı tüm arkadaşlarımızın kararı oldu."

1300 işçinin 750'sinin katıldığı Genel Kurul'da Yeraltı Maden-İş'e katılma kararı oybirliğiyle alındı.

Divriğ'de de Cevher-İş Sendikası Türk-İş Maden federasyonu'ndan ayrılıp DİSK Yeraltı Maden-İş Sendikası'na katıldılar.

16.9.1979'da Maden Federasyonu Cevher-İş'in yaptığı olağan Genel Kurula Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, da katıldı. Türk-İş Genel Başkanlığına aday, Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, Murgul'daki sonuçtan sonra Divriği'nde yapılan Genel Kuruldaki sonucu değiştirmek umuduyla bizzat kendisi divan başkanlığına aday oldu. Yapılan oylamada ise işçilerin kendi işyerinden çıkarttığı devrimci işçi divan adayı Veli Yalçın 700 oy alırken, Kemal Özer kongre salonunu terk etmek zorunda kaldı.

1350 delegenin katıldığı Genel Kurulda yapılan oylamada 850 işçi Yeraltı Maden-İş'e katılma lehine oy kullanırken, 500 karşı oy çıktı.

DKM

KORO VE HALK OYUNLARI ÇALIŞMALARI BAŞLIYOR

DİSK, eğitim çalışmalarını, kültürel etkinliklerini yaygınlaştırmak ve en etkin bir biçimde gerçekleştirmek amacıyla DİSK Eğitim ve Kültür Merkezi'ni (DKM) kurmuştur.

İşçi sınıfının üst düzeyde eğitiminin sağlanmasında, işçi sınıfı kültürünün kitlelere ulaşmasında, emekçi halkın yüzyıllar boyunca yaratmış olduğu kültürel mirasın eleştirel bir biçimde tanıtılmasında önemli bir işlevi olacak olan DKM, film gösterileri düzenleyecek, tiyatro, koro ve halk oyunları çalışmaları yapacak, edebiyat, fotoğraf, resim, afiş yarışmaları düzenleyecektir.

Bunlardan Koro ve Halk Oyunları çalışmalarına Ekim ayı içinde başlanacaktır. Çalışmaların kısa dönemdeki amacı, emekçilere yönelik gösteriler yapacak, konserler verecek ekiplerin oluşturulmasıdır.

TİMUR SELÇUK tarafından yönetilecek olan koro çalışmaları Merter'deki DİSK Genel Merkezi salonunda haftada iki akşam yapılacaktır. Bölgelerinin oyunlarında uzmanlaşmış öğretmenlerin yöneteceği halk oyunları çalışmaları ise pazar günleri Edirnekapı'da yapılacaktır. Çalışmalara katılacak olanlar için belli merkezlere kadar servis sağlanacaktır.

Koro ve Halk Oyunları çalışmalarına katılmak isteyenlerin en geç 20 Ekim 1979'a kadar DİSK Genel Merkezi' nde Eğitim Dairesi'ne başvurarak form doldurmaları gerekmektedir.

• İNTER'DE GREV VAR •